

Intilniri cu colegii sovietici

La 27 februarie, împreună cu colegii lui Irimescu și Perahim, am plecat la Moscova, invitați de către artiștii plastici din Uniunea Sovietică să luăm parte la lucrările Congresului lor.

Lucrările Congresului, așteptat cu mult interes nu numai în Uniunea Sovietică ci și de opinia publică artistică de peste hotare, s-au deschis în istorica sală a Kremlinului, în fața unei asistențe de peste 2400 persoane. În sală se aflau reprezentanți ai artei plastice din republicile unionale, numeroși invitați și delegații sosite din străinătate. În prezidiu, alături de patriarhii artei plastice sovietice, venerabilii pictori Iuon, Ioganson, Serghei Gherasimov, sculptorul Kominov și alții, se aflau reprezentanți ai artei din republicile unionale, între care cunoscuta pictoriță T. Iulionskaia, academiicianul sculptor D. I. Iobovskii din R.S.S. Moldovenească, ș.a.

Raportorii și coraportorii secțiilor de artă ale Uniunii, care s-au perindat la tribună, au expus cu largă și bogate amănunte situația artei plastice sovietice în ultimii 40 de ani. Rapoartele tipărite în broșuri aflate la îndemina ascultătorilor, ne-au înlesnit mult urmărirea și înțelegerea, înmărmurite, vorcându-ne poate una din cele mai devăzuite istorii ale dezvoltării artei sovietice.

Indelungată experiență a artiștilor sovietici, înfățișată de la tribuna Congresului, a contribuit din plin la clarificarea noastră în ceea ce privește poziția artei realist-socialiste. Materialele Congresului, pe cele de a fi traduse, și care formează încă de acum un impresionant fond de referință pentru noi artiștii plastici români, un admirabil îndreptar. Și aceasta întrucât din primul raport, al pictorului Ioganson, din care citez și care lanșază o clarificată altă și așteia nedumeriri:

„Nu este în general prea bine și înlocușii noțiunea de conținut cu noțiunea de tematică, acestea fiind lucruri deosebite. Tema este o entitate în afara artistului plastic.”

Emoționantă a fost apăsătoare la bună a unui grup de tineri, elevi ai unei școli de artă aplicată care, după ce au salut Congresul, cerut artiștilor să-și îndrume și să susțină în realizarea unor opere cât mai valoroase. Tot alt de eminemă a fost salutul micilor pionieri încolnași, în sunet de trîmbițe, pionierii au prilejuit un moment de rădă solemnitate. M-a impresionat tonul simplu, degajat cu care și-au prezentat salutul, timpa și buna cuvîntă a acestui tineret, expresie a unei lumi noi.

Saluturi au adresat și delegațiile artiștilor plastici de peste hotare. În a patra zi a Congresului, am prezentat și noi salutul Uniunii noastre, primit cu multă căldură și anlaucă. Cu această ocazie, delegația română a suferat Congresului, ideea constituirii unui vast front al artiștilor progresiști din lumea întreagă, a cărui primă manifestare s-a făcut la expoziție internațională. Promovarea noastră a fost primită cu mult interes, participanții la Congres revenind asupra ei în rețenete rînduri.

Așa cum am mai arătat, după ce vor fi traduse materialele Congresului artiștilor plastici sovietici vor trece în studiu colectivelor Uniunii noastre. Numai după aceasta vom putea trage concluziile care se impun pentru arta noastră plastică. În linii generale, însă, se poate spune că dezbaterile au gravitat în jurul unor mai largi varietăți tematice în operele artiștilor, a dezvoltării stilului personal în artă, către o factură a artei care să înfăture uniformitate, observată de altfel și la noi. Congresul a concretizat și rolul artei în educația socialistă a maselor și a trasat sarcinile care revin artiștilor plastici în această direcție.

Deosebit de învățăminte Congresului, am mai dobîndit însă și altele, provenite din contactul personal cu artiștii sovietici, care ne-au oferit admirabil, făcîndu-ne parte de toată prietenia și sollicitudinea lor. I-am vizitat acasă, în ateliere, la institutele de învățămînt și trebuie să mărturisesc că unele dintre concepțiile lor, tînzind către un gigantism în artă, dacă mă pot exprima așa, m-au impresionat.

Deosebit de învățăminte Congresului, am mai dobîndit însă și altele, provenite din contactul personal cu artiștii sovietici, care ne-au oferit admirabil, făcîndu-ne parte de toată prietenia și sollicitudinea lor. I-am vizitat acasă, în ateliere, la institutele de învățămînt și trebuie să mărturisesc că unele dintre concepțiile lor, tînzind către un gigantism în artă, dacă mă pot exprima așa, m-au impresionat.

Deosebit de învățăminte Congresului, am mai dobîndit însă și altele, provenite din contactul personal cu artiștii sovietici, care ne-au oferit admirabil, făcîndu-ne parte de toată prietenia și sollicitudinea lor. I-am vizitat acasă, în ateliere, la institutele de învățămînt și trebuie să mărturisesc că unele dintre concepțiile lor, tînzind către un gigantism în artă, dacă mă pot exprima așa, m-au impresionat.

Deosebit de învățăminte Congresului, am mai dobîndit însă și altele, provenite din contactul personal cu artiștii sovietici, care ne-au oferit admirabil, făcîndu-ne parte de toată prietenia și sollicitudinea lor. I-am vizitat acasă, în ateliere, la institutele de învățămînt și trebuie să mărturisesc că unele dintre concepțiile lor, tînzind către un gigantism în artă, dacă mă pot exprima așa, m-au impresionat.

Deosebit de învățăminte Congresului, am mai dobîndit însă și altele, provenite din contactul personal cu artiștii sovietici, care ne-au oferit admirabil, făcîndu-ne parte de toată prietenia și sollicitudinea lor. I-am vizitat acasă, în ateliere, la institutele de învățămînt și trebuie să mărturisesc că unele dintre concepțiile lor, tînzind către un gigantism în artă, dacă mă pot exprima așa, m-au impresionat.

Deosebit de învățăminte Congresului, am mai dobîndit însă și altele, provenite din contactul personal cu artiștii sovietici, care ne-au oferit admirabil, făcîndu-ne parte de toată prietenia și sollicitudinea lor. I-am vizitat acasă, în ateliere, la institutele de învățămînt și trebuie să mărturisesc că unele dintre concepțiile lor, tînzind către un gigantism în artă, dacă mă pot exprima așa, m-au impresionat.

Deosebit de învățăminte Congresului, am mai dobîndit însă și altele, provenite din contactul personal cu artiștii sovietici, care ne-au oferit admirabil, făcîndu-ne parte de toată prietenia și sollicitudinea lor. I-am vizitat acasă, în ateliere, la institutele de învățămînt și trebuie să mărturisesc că unele dintre concepțiile lor, tînzind către un gigantism în artă, dacă mă pot exprima așa, m-au impresionat.

Deosebit de învățăminte Congresului, am mai dobîndit însă și altele, provenite din contactul personal cu artiștii sovietici, care ne-au oferit admirabil, făcîndu-ne parte de toată prietenia și sollicitudinea lor. I-am vizitat acasă, în ateliere, la institutele de învățămînt și trebuie să mărturisesc că unele dintre concepțiile lor, tînzind către un gigantism în artă, dacă mă pot exprima așa, m-au impresionat.

Deosebit de învățăminte Congresului, am mai dobîndit însă și altele, provenite din contactul personal cu artiștii sovietici, care ne-au oferit admirabil, făcîndu-ne parte de toată prietenia și sollicitudinea lor. I-am vizitat acasă, în ateliere, la institutele de învățămînt și trebuie să mărturisesc că unele dintre concepțiile lor, tînzind către un gigantism în artă, dacă mă pot exprima așa, m-au impresionat.

Deosebit de învățăminte Congresului, am mai dobîndit însă și altele, provenite din contactul personal cu artiștii sovietici, care ne-au oferit admirabil, făcîndu-ne parte de toată prietenia și sollicitudinea lor. I-am vizitat acasă, în ateliere, la institutele de învățămînt și trebuie să mărturisesc că unele dintre concepțiile lor, tînzind către un gigantism în artă, dacă mă pot exprima așa, m-au impresionat.

Deosebit de învățăminte Congresului, am mai dobîndit însă și altele, provenite din contactul personal cu artiștii sovietici, care ne-au oferit admirabil, făcîndu-ne parte de toată prietenia și sollicitudinea lor. I-am vizitat acasă, în ateliere, la institutele de învățămînt și trebuie să mărturisesc că unele dintre concepțiile lor, tînzind către un gigantism în artă, dacă mă pot exprima așa, m-au impresionat.

Deosebit de învățăminte Congresului, am mai dobîndit însă și altele, provenite din contactul personal cu artiștii sovietici, care ne-au oferit admirabil, făcîndu-ne parte de toată prietenia și sollicitudinea lor. I-am vizitat acasă, în ateliere, la institutele de învățămînt și trebuie să mărturisesc că unele dintre concepțiile lor, tînzind către un gigantism în artă, dacă mă pot exprima așa, m-au impresionat.

Deosebit de învățăminte Congresului, am mai dobîndit însă și altele, provenite din contactul personal cu artiștii sovietici, care ne-au oferit admirabil, făcîndu-ne parte de toată prietenia și sollicitudinea lor. I-am vizitat acasă, în ateliere, la institutele de învățămînt și trebuie să mărturisesc că unele dintre concepțiile lor, tînzind către un gigantism în artă, dacă mă pot exprima așa, m-au impresionat.

Deosebit de învățăminte Congresului, am mai dobîndit însă și altele, provenite din contactul personal cu artiștii sovietici, care ne-au oferit admirabil, făcîndu-ne parte de toată prietenia și sollicitudinea lor. I-am vizitat acasă, în ateliere, la institutele de învățămînt și trebuie să mărturisesc că unele dintre concepțiile lor, tînzind către un gigantism în artă, dacă mă pot exprima așa, m-au impresionat.

Deosebit de învățăminte Congresului, am mai dobîndit însă și altele, provenite din contactul personal cu artiștii sovietici, care ne-au oferit admirabil, făcîndu-ne parte de toată prietenia și sollicitudinea lor. I-am vizitat acasă, în ateliere, la institutele de învățămînt și trebuie să mărturisesc că unele dintre concepțiile lor, tînzind către un gigantism în artă, dacă mă pot exprima așa, m-au impresionat.

Deosebit de învățăminte Congresului, am mai dobîndit însă și altele, provenite din contactul personal cu artiștii sovietici, care ne-au oferit admirabil, făcîndu-ne parte de toată prietenia și sollicitudinea lor. I-am vizitat acasă, în ateliere, la institutele de învățămînt și trebuie să mărturisesc că unele dintre concepțiile lor, tînzind către un gigantism în artă, dacă mă pot exprima așa, m-au impresionat.

Deosebit de învățăminte Congresului, am mai dobîndit însă și altele, provenite din contactul personal cu artiștii sovietici, care ne-au oferit admirabil, făcîndu-ne parte de toată prietenia și sollicitudinea lor. I-am vizitat acasă, în ateliere, la institutele de învățămînt și trebuie să mărturisesc că unele dintre concepțiile lor, tînzind către un gigantism în artă, dacă mă pot exprima așa, m-au impresionat.

Deosebit de învățăminte Congresului, am mai dobîndit însă și altele, provenite din contactul personal cu artiștii sovietici, care ne-au oferit admirabil, făcîndu-ne parte de toată prietenia și sollicitudinea lor. I-am vizitat acasă, în ateliere, la institutele de învățămînt și trebuie să mărturisesc că unele dintre concepțiile lor, tînzind către un gigantism în artă, dacă mă pot exprima așa, m-au impresionat.

Deosebit de învățăminte Congresului, am mai dobîndit însă și altele, provenite din contactul personal cu artiștii sovietici, care ne-au oferit admirabil, făcîndu-ne parte de toată prietenia și sollicitudinea lor. I-am vizitat acasă, în ateliere, la institutele de învățămînt și trebuie să mărturisesc că unele dintre concepțiile lor, tînzind către un gigantism în artă, dacă mă pot exprima așa, m-au impresionat.

Deosebit de învățăminte Congresului, am mai dobîndit însă și altele, provenite din contactul personal cu artiștii sovietici, care ne-au oferit admirabil, făcîndu-ne parte de toată prietenia și sollicitudinea lor. I-am vizitat acasă, în ateliere, la institutele de învățămînt și trebuie să mărturisesc că unele dintre concepțiile lor, tînzind către un gigantism în artă, dacă mă pot exprima așa, m-au impresionat.

Deosebit de învățăminte Congresului, am mai dobîndit însă și altele, provenite din contactul personal cu artiștii sovietici, care ne-au oferit admirabil, făcîndu-ne parte de toată prietenia și sollicitudinea lor. I-am vizitat acasă, în ateliere, la institutele de învățămînt și trebuie să mărturisesc că unele dintre concepțiile lor, tînzind către un gigantism în artă, dacă mă pot exprima așa, m-au impresionat.

Deosebit de învățăminte Congresului, am mai dobîndit însă și altele, provenite din contactul personal cu artiștii sovietici, care ne-au oferit admirabil, făcîndu-ne parte de toată prietenia și sollicitudinea lor. I-am vizitat acasă, în ateliere, la institutele de învățămînt și trebuie să mărturisesc că unele dintre concepțiile lor, tînzind către un gigantism în artă, dacă mă pot exprima așa, m-au impresionat.

Deosebit de învățăminte Congresului, am mai dobîndit însă și altele, provenite din contactul personal cu artiștii sovietici, care ne-au oferit admirabil, făcîndu-ne parte de toată prietenia și sollicitudinea lor. I-am vizitat acasă, în ateliere, la institutele de învățămînt și trebuie să mărturisesc că unele dintre concepțiile lor, tînzind către un gigantism în artă, dacă mă pot exprima așa, m-au impresionat.

Deosebit de învățăminte Congresului, am mai dobîndit însă și altele, provenite din contactul personal cu artiștii sovietici, care ne-au oferit admirabil, făcîndu-ne parte de toată prietenia și sollicitudinea lor. I-am vizitat acasă, în ateliere, la institutele de învățămînt și trebuie să mărturisesc că unele dintre concepțiile lor, tînzind către un gigantism în artă, dacă mă pot exprima așa, m-au impresionat.

Deosebit de învățăminte Congresului, am mai dobîndit însă și altele, provenite din contactul personal cu artiștii sovietici, care ne-au oferit admirabil, făcîndu-ne parte de toată prietenia și sollicitudinea lor. I-am vizitat acasă, în ateliere, la institutele de învățămînt și trebuie să mărturisesc că unele dintre concepțiile lor, tînzind către un gigantism în artă, dacă mă pot exprima așa, m-au impresionat.

Deosebit de învățăminte Congresului, am mai dobîndit însă și altele, provenite din contactul personal cu artiștii sovietici, care ne-au oferit admirabil, făcîndu-ne parte de toată prietenia și sollicitudinea lor. I-am vizitat acasă, în ateliere, la institutele de învățămînt și trebuie să mărturisesc că unele dintre concepțiile lor, tînzind către un gigantism în artă, dacă mă pot exprima așa, m-au impresionat.

Deosebit de învățăminte Congresului, am mai dobîndit însă și altele, provenite din contactul personal cu artiștii sovietici, care ne-au oferit admirabil, făcîndu-ne parte de toată prietenia și sollicitudinea lor. I-am vizitat acasă, în ateliere, la institutele de învățămînt și trebuie să mărturisesc că unele dintre concepțiile lor, tînzind către un gigantism în artă, dacă mă pot exprima așa, m-au impresionat.

Deosebit de învățăminte Congresului, am mai dobîndit însă și altele, provenite din contactul personal cu artiștii sovietici, care ne-au oferit admirabil, făcîndu-ne parte de toată prietenia și sollicitudinea lor. I-am vizitat acasă, în ateliere, la institutele de învățămînt și trebuie să mărturisesc că unele dintre concepțiile lor, tînzind către un gigantism în artă, dacă mă pot exprima așa, m-au impresionat.

Deosebit de învățăminte Congresului, am mai dobîndit însă și altele, provenite din contactul personal cu artiștii sovietici, care ne-au oferit admirabil, făcîndu-ne parte de toată prietenia și sollicitudinea lor. I-am vizitat acasă, în ateliere, la institutele de învățămînt și trebuie să mărturisesc că unele dintre concepțiile lor, tînzind către un gigantism în artă, dacă mă pot exprima așa, m-au impresionat.

Deosebit de învățăminte Congresului, am mai dobîndit însă și altele, provenite din contactul personal cu artiștii sovietici, care ne-au oferit admirabil, făcîndu-ne parte de toată prietenia și sollicitudinea lor. I-am vizitat acasă, în ateliere, la institutele de învățămînt și trebuie să mărturisesc că unele dintre concepțiile lor, tînzind către un gigantism în artă, dacă mă pot exprima așa, m-au impresionat.

Deosebit de învățăminte Congresului, am mai dobîndit însă și altele, provenite din contactul personal cu artiștii sovietici, care ne-au oferit admirabil, făcîndu-ne parte de toată prietenia și sollicitudinea lor. I-am vizitat acasă, în ateliere, la institutele de învățămînt și trebuie să mărturisesc că unele dintre concepțiile lor, tînzind către un gigantism în artă, dacă mă pot exprima așa, m-au impresionat.

Deosebit de învățăminte Congresului, am mai dobîndit însă și altele, provenite din contactul personal cu artiștii sovietici, care ne-au oferit admirabil, făcîndu-ne parte de toată prietenia și sollicitudinea lor. I-am vizitat acasă, în ateliere, la institutele de învățămînt și trebuie să mărturisesc că unele dintre concepțiile lor, tînzind către un gigantism în artă, dacă mă pot exprima așa, m-au impresionat.

Deosebit de învățăminte Congresului, am mai dobîndit însă și altele, provenite din contactul personal cu artiștii sovietici, care ne-au oferit admirabil, făcîndu-ne parte de toată prietenia și sollicitudinea lor. I-am vizitat acasă, în ateliere, la institutele de învățămînt și trebuie să mărturisesc că unele dintre concepțiile lor, tînzind către un gigantism în artă, dacă mă pot exprima așa, m-au impresionat.

Deosebit de învățăminte Congresului, am mai dobîndit însă și altele, provenite din contactul personal cu artiștii sovietici, care ne-au oferit admirabil, făcîndu-ne parte de toată prietenia și sollicitudinea lor. I-am vizitat acasă, în ateliere, la institutele de învățămînt și trebuie să mărturisesc că unele dintre concepțiile lor, tînzind către un gigantism în artă, dacă mă pot exprima așa, m-au impresionat.

Deosebit de învățăminte Congresului, am mai dobîndit însă și altele, provenite din contactul personal cu artiștii sovietici, care ne-au oferit admirabil, făcîndu-ne parte de toată prietenia și sollicitudinea lor. I-am vizitat acasă, în ateliere, la institutele de învățămînt și trebuie să mărturisesc că unele dintre concepțiile lor, tînzind către un gigantism în artă, dacă mă pot exprima așa, m-au impresionat.

Deosebit de învățăminte Congresului, am mai dobîndit însă și altele, provenite din contactul personal cu artiștii sovietici, care ne-au oferit admirabil, făcîndu-ne parte de toată prietenia și sollicitudinea lor. I-am vizitat acasă, în ateliere, la institutele de învățămînt și trebuie să mărturisesc că unele dintre concepțiile lor, tînzind către un gigantism în artă, dacă mă pot exprima așa, m-au impresionat.

Deosebit de învățăminte Congresului, am mai dobîndit însă și altele, provenite din contactul personal cu artiștii sovietici, care ne-au oferit admirabil, făcîndu-ne parte de toată prietenia și sollicitudinea lor. I-am vizitat acasă, în ateliere, la institutele de învățămînt și trebuie să mărturisesc că unele dintre concepțiile lor, tînzind către un gigantism în artă, dacă mă pot exprima așa, m-au impresionat.

Deosebit de învățăminte Congresului, am mai dobîndit însă și altele, provenite din contactul personal cu artiștii sovietici, care ne-au oferit admirabil, făcîndu-ne parte de toată prietenia și sollicitudinea lor. I-am vizitat acasă, în ateliere, la institutele de învățămînt și trebuie să mărturisesc că unele dintre concepțiile lor, tînzind către un gigantism în artă, dacă mă pot exprima așa, m-au impresionat.

Deosebit de învățăminte Congresului, am mai dobîndit însă și altele, provenite din contactul personal cu artiștii sovietici, care ne-au oferit admirabil, făcîndu-ne parte de toată prietenia și sollicitudinea lor. I-am vizitat acasă, în ateliere, la institutele de învățămînt și trebuie să mărturisesc că unele dintre concepțiile lor, tînzind către un gigantism în artă, dacă mă pot exprima așa, m-au impresionat.

Deosebit de învățăminte Congresului, am mai dobîndit însă și altele, provenite din contactul personal cu artiștii sovietici, care ne-au oferit admirabil, făcîndu-ne parte de toată prietenia și sollicitudinea lor. I-am vizitat acasă, în ateliere, la institutele de învățămînt și trebuie să mărturisesc că unele dintre concepțiile lor, tînzind către un gigantism în artă, dacă mă pot exprima așa, m-au impresionat.

Deosebit de învățăminte Congresului, am mai dobîndit însă și altele, provenite din contactul personal cu artiștii sovietici, care ne-au oferit admirabil, făcîndu-ne parte de toată prietenia și sollicitudinea lor. I-am vizitat acasă, în ateliere, la institutele de învățămînt și trebuie să mărturisesc că unele dintre concepțiile lor, tînzind către un gigantism în artă, dacă mă pot exprima așa, m-au impresionat.

Deosebit de învățăminte Congresului, am mai dobîndit însă și altele, provenite din contactul personal cu artiștii sovietici, care ne-au oferit admirabil, făcîndu-ne parte de toată prietenia și sollicitudinea lor. I-am vizitat acasă, în ateliere, la institutele de învățămînt și trebuie să mărturisesc că unele dintre concepțiile lor, tînzind către un gigantism în artă, dacă mă pot exprima așa, m-au impresionat.

Deosebit de învățăminte Congresului, am mai dobîndit însă și altele, provenite din contactul personal cu artiștii sovietici, care ne-au oferit admirabil, făcîndu-ne parte de toată prietenia și sollicitudinea lor. I-am vizitat acasă, în ateliere, la institutele de învățămînt și trebuie să mărturisesc că unele dintre concepțiile lor, tînzind către un gigantism în artă, dacă mă pot exprima așa, m-au impresionat.

Deosebit de învățăminte Congresului, am mai dobîndit însă și altele, provenite din contactul personal cu artiștii sovietici, care ne-au oferit admirabil, făcîndu-ne parte de toată prietenia și sollicitudinea lor. I-am vizitat acasă, în ateliere, la institutele de învățămînt și trebuie să mărturisesc că unele dintre concepțiile lor, tînzind către un gigantism în artă, dacă mă pot exprima așa, m-au impresionat.

Deosebit de învățăminte Congresului, am mai dobîndit însă și altele, provenite din contactul personal cu artiștii sovietici, care ne-au oferit admirabil, făcîndu-ne parte de toată prietenia și sollicitudinea lor. I-am vizitat acasă, în ateliere, la institutele de învățămînt și trebuie să mărturisesc că unele dintre concepțiile lor, tînzind către un gigantism în artă, dacă mă pot exprima așa, m-au impresionat.

Deosebit de învățăminte Congresului, am mai dobîndit însă și altele, provenite din contactul personal cu artiștii sovietici, care ne-au oferit admirabil, făcîndu-ne parte de toată prietenia și sollicitudinea lor. I-am vizitat acasă, în ateliere, la institutele de învățămînt și trebuie să mărturisesc că unele dintre concepțiile lor, tînzind către un gigantism în artă, dacă mă pot exprima așa, m-au impresionat.

Deosebit de învățăminte Congresului, am mai dobîndit însă și altele, provenite din contactul personal cu artiștii sovietici, care ne-au oferit admirabil, făcîndu-ne parte de toată prietenia și sollicitudinea lor. I-am vizitat acasă, în ateliere, la institutele de învățămînt și trebuie să mărturisesc că unele dintre concepțiile lor, tînzind către un gigantism în artă, dacă mă pot exprima așa, m-au impresionat.

Deosebit de învățăminte Congresului, am mai dobîndit însă și altele, provenite din contactul personal cu artiștii sovietici, care ne-au oferit admirabil, făcîndu-ne parte de toată prietenia și sollicitudinea lor. I-am vizitat acasă, în ateliere, la institutele de învățămînt și trebuie să mărturisesc că unele dintre concepțiile lor, tînzind către un gigantism în artă, dacă mă pot exprima așa, m-au impresionat.

Deosebit de învățăminte Congresului, am mai dobîndit însă și altele, provenite din contactul personal cu artiștii sovietici, care ne-au oferit admirabil, făcîndu-ne parte de toată prietenia și sollicitudinea lor. I-am vizitat acasă, în ateliere, la institutele de învățămînt și trebuie să mărturisesc că unele dintre concepțiile lor, tînzind către un gigantism în artă, dacă mă pot exprima așa, m-au impresionat.

Deosebit de învățăminte Congresului, am mai dobîndit însă și altele, provenite din contactul personal cu artiștii sovietici, care ne-au oferit admirabil, făcîndu-ne parte de toată prietenia și sollicitudinea lor. I-am vizitat acasă, în ateliere, la institutele de învățămînt și trebuie să mărturisesc că unele dintre concepțiile lor, tînzind către un gigantism în artă, dacă mă pot exprima așa, m-au impresionat.

Deosebit de învățăminte Congresului, am mai dobîndit însă și altele, provenite din contactul personal cu artiștii sovietici, care ne-au oferit admirabil, făcîndu-ne parte de toată prietenia și sollicitudinea lor. I-am vizitat acasă, în ateliere, la institutele de învățămînt și trebuie să mărturisesc că unele dintre concepțiile lor, tînzind către un gigantism în artă, dacă mă pot exprima așa, m-au impresionat.

Proletari din toate țările, uniți-vă!

VEAC NOU

Organ al Consiliului General A.R.L.U.S.

ANUL XIII Nr. 15 Vineri 12 aprilie 1957 4 PAGINI, 25 BANI

PERSPECTIVELE energiei atomice în U.R.S.S.

Secolul în care trăim va intra în istorie ca secolul energiei atomice. Aceasta descoperire este una din cele mai mari realizări ale genului omenesc. Dacă secolul XIX a fost de preînălțat secolul aburului, — a spus la Congresul al XX-lea al P.C.U.S., N.A. Bulganin — secolul XX, secolul electricității, începe să se transforme sub privirea noastră în secolul energiei atomice care poartă în sine posibilități nelimitate de dezvoltare a forțelor de producție.

Uniunea Sovietică dispune de cele mai variate surse de energie, mai cu seamă în Siberia, unde există zăcăminte importante și ușor accesibile de cărbune, și condiții favorabile pentru crearea de căderi de apă necesare unor mari centrale hidroelectrice. Cu toate acestea, problema unor noi izvoare de energie ne interesează și pe noi. În țările europene a U.R.S.S. resursele letine de energie hidroelectrică se vor apropia de epuizare în câteva zeci de ani, iar transportul de cărbune pe distanțe lungi este legat de mări de costuri. În afară de aceasta, fozurile de cărbune și petrolului ca surse de energie reduce baza de materii prime a industriei chimice.

Comunistii nucleari rezolvă toate aceste probleme. Decenzădată a început valorificarea unui singur fel de combustibil nuclear — uraniu. Chiar și numai energia conținută în zăcămintele de uraniu exploreate în momentul de față depășește cu mult rezervele de energie a cărbunului, petrolului și surșelor hidroelectrice — luate la un loc. Dar în afară de uraniu, și o serie de altele elemente chimice ca: hidrogenul, toriul etc. pot constitui surse de combustibil nuclear. Puterea calorică a uraniului este de 2,5 milioane de ori mai mare decât a cărbunului, iar a hidrogenului de 12 milioane de ori mai mare.

Nu mai în condițiile societății socialiste — eliberată de anarhia producției, societate ale cărei interese porces de la satisfacerea tot mai deplină a nevoilor materiale ale oamenilor muncii de a dezvoltarea pe toate căile a forțelor de producție — este posibilă folosirea rațională a uraniului potențial de forță care se ascunde în adâncurile atomului.

Comunistii nucleari a fost folosit în U.R.S.S. pentru prima dată ca sursă de energie. După doi ani de la punerea în funcțiune a primei centrale electrice pe bază de energie atomică, a fost planificată construirea, până în anul 1960, a altor centrale atomo-electrice cu o putere totală de 2-25 milioane kilowați, cifră care depășește de aproape 1,5 ori puterea totală a tuturor centralelor electrice prevăzute în cunoscutul plan GOELRO. Se va termina de asemenea construirea câtorva centrale experimentale cu o putere mai mică. Este adevărat că energia electrică produsă în aceste centrale va fi relativ scumpă. În schimb, exploatarea acestor centrale electrice atomice va permite acumularea unei bogății experiențelor, iar viitoarele cercetări științifice vor face posibilă alegerea unor tipuri de centrale electrice mai economice și mai perfecționate din punct de vedere tehnic. Prin străduințele comune ale oamenilor de știință, constructorilor, inginerilor va fi rezolvată problema creării unei baze energetice atomice care — și acest lucru e valabil nu numai pentru țările europene a Uniunii Sovietice — va fi mai economică decât energia bazată pe combustibilii clasici. În marile centrale electrice atomice din Uniunea Sovietică se vor construi reactoare de diferite tipuri. Dezvoltarea energiei atomice depinde în mare măsură de alegerea, din variantele posibile, a celui mai potrivit tip

de reactor. Căci de gradul de perfecțiune tehnică a reactorului depinde în mare măsură costul energiei electrice produse. Urșă capacitate de conținere a energiei nucleare, deschide perspective ademenitoare pentru construcția de mijloace de transport cu motor atomic. Până în anul 1960, în U.R.S.S. va fi construit un spațiator de greutate de 16.000 de tone, avînd un motor atomic de 44.000 de cai putere, vasul

W. G. Kirillov-Ugriumov decanul Facultății de fizică tehnică din Moscova

(continuare în pag. 3-a)

O oră cu SERGHEI OBRAZOV

Automatism și autenticitate. — Excentricitate și adevăr. — „Nici noi nu putem scăpa de stori.” — Teatrul de păpuși din România.

Nu-i ușor lucru să stai de vorbă cu un păpușar, pentru că, de prins cum e să plămăiești și să anime chipuri de marionete, este un știutor larg periclit în arta de a deslășii gândurile tălmăcite de mîna omenescă. Într-un timp ca acesta, în care se simt prizonierii lui Dumnezeu, artiștii se pot compensa nu cu dram cel interzis, ci cu acest mare maestru al marionetelor, păpușii ce încep să se miște în mișcare.

„Bacii vanității”

Acum este titlu al unui spectacol de marionete, care este în desfășurare în S. R. Obrazov „Profesiunea mea” Icsulit plămăitor de mășii spune printre altele: „In nici o altă tîmura, boala vanității nu este — creș — alt de periculoasă ca în profesiunea de actor.”

Pătruns de acest gând care trebuie să-și veni în minte în tinerete, Obrazov poate conștientiza o piidă de modestie, de măsură, de simplitate. Căldura ce se degajă din contactul cu acest om, poartă peceala unei echilibrări profunde. În stare să cucerească foarte repede pe cel mai timid interlocutor din lume.

După jumătate de ceas de discuție, mijlocul de a translațoare care adeseori străbatea anevoios depărtarea dintre doi oameni, artistul acesta își pare un prieten de cîndva.

În ciuda spovedințelor pe care o caprinde căreia sa nu s-a părut că acest incomparabil artist n-a avut niciodată ceea ce el numește cu atîta pregnanță: „bacii vanității”

Obrazov, în vîrstă de 56 de ani, l-a cunoscut pe marele Stanislavski, care nu arareori a vorbit despre performanțele urmări ale tîrului, ale organelor. Obrazov spune: „La această orbiță boală a vanității se refera Stanislavski: cînd ne spunea să înțelegem arta din noi și nu pe noi în artă. Boala aceasta pentru actor poate fi par și simțim peagațoare. Ea îl roade pe dinăuntru, năruind în artă înșelătoare. În orice gest, în orice mișcare, în orice privire, în orice zădărnici și se vede că arta actorului este — în esență — o artă a vanității.”

de păpuși este o gravură, un desen realizat timp de și clar. Deosebit de energic însă mai departe. Apa de piidă nu pot dăruți unei păpuși tot temperaturamentul său. Se impune deci o dozare, pentru că lăptara marionetei e prea mică și nevăzătoare.

Și să-ți mai spun ceva. O acțiune poate, prin propria frumusețe, să strale pe ceea ce Dezdemonei, sau poate cu frumusețea Dezdemonei să și-o arate doar pe a ei însăși. În primul caz avem de-a face cu o artă adevărată, în vreme ce în celălalt caz nu avem de-a face decît cu prostăria artei. În arta minimețului de păpuși, însă, lucrurile nu stau așa, pentru că aci nu avem câștig, căci el vorbește doar despre eroul său, despre păpuși, și nu despre sine. Poate că de aceia actorul teatrului de păpuși cunoaște o mai mare satisfacție decît celălalt, pentru că el își vede păpușa și și-o admiră.

Toate acestea, însă, firește, nu exclud deloc învățările lui Stanislavski, căci excentricitatea unui erou din teatrul de păpuși nu trebuie să depășească adevărul. Alimentația cu acest adevăr poate duce la mari înălțimi. Dar dacă pierzi contactul cu acest element veridic eșezi într-un tracas veridic și fără umor. Cu o rîc care alt actor, păpușarul își dă totuși seama că și joacă. Actorul perfect, absolut transparent în rol nu există. Cel ce pretinde că trăiește în chip absolut viața eroului mîi și nu și-a singuri de ce.”

ORIZONII

Xenia Nekrasova

Florile de pe ceainic

Rusoalca
E prietenă cu toate leburile țării,
Fetele noastre își fac din leburii jucării
Iar fetele
Își împletesc cununi
Din frunzele verzi ale pădurii.
Mamele-și scaldă copiii bolnavi
Cu leburii și plante uscate,
Iar bunele noastre bunici
Cunosc toate tainele plantelor.
Și Lluha, prietena mea de acum
Zugrăvește altele flori albastre pe cești
Cu altele petale mici
Și-n fiecare petală de porțelan,
Pune o linie albastră de cer
Și soarele galben în infima flori,
Și-n inima soarelui pune
Un punct de purpură aprinsă.
Poate cu o privire arsă de dor,
Depart, departe pe țărniuri străine
Un sol a' pământului rus.
Un marinar plecat pe ape
Sorbind cu nostalgia ceaiul de seară
Priveste florile rusești de pe ceainic
Și-l apare în suflet de-odată
Chipul sfânt al Patriei noastre.

In românește de Emil Manu

Margarita Aligher

Matinală

Întil, un pîlgoi își poartă
In slavă cîntul-nealins
Și orizontul pare-o coardă
La țărniuri ca un arc întins.

Vibrează arcul: plî-n zare
Lumini.

luminii s-au petrecut.
Să știi c-o fi întil în soare
Săgeata lui de nevăzut.

Ea cîntă-n zbor neabătută,
Nici nu e chip s-o poți oprî.
O foale albă, ne-ncepută,
Își ceie munca: noua zi.

In românește de Ștefan Iureș

O pagină de istorie

In acest aprilie 1957, poporul român sărbătorește împlinirea a două sute de ani de la înălțarea lui Ștefan cel Mare ca domn al Moldovei.

Fiind o personalitate de o reală valoare, Ștefan Vodă a acționat, în veacul al XV-lea, în sensul intereselor poporului: încheierea unui stat puternic și organizarea unei lupte dirze împotriva coteropirii turcești. Ca să nimească, pe de o parte, tendința marilor boieri de a lărmia puterea Moldovei, iar pe de alta ca să zăgazuiască năpustirea otomană, Ștefan Vodă și-a biruit chinagul puterii pe lărmănia liberă, pe răzăși, pe orășeni și pe boierii mai mărunți. Abia acum istoricii cercetează metodice și științifice problemele interne, dezvoltarea economică a Moldovei în a doua jumătate a veacului al XV-lea și caracteristicile bazei de clasă pe soclul cărora s-a ridicat statuia măreață a isprăvilor de arme săvârșite de Ștefan cel Mare. Fără aceste baze interne nu putem înțelege așa cum se cuvine nici biruința de la Vaslui, nici Războieni, nici Cătăbuga, nici Cursul Apei, nici Cosminul.

Dar la gloria epocii lui Ștefan cel Mare au contribuit, cu un însemnat procentaj, și raporturile externe și sistemul de alianțe șlefuit de el, în vederea unui scop suprem: apărarea Moldovei și păstrarea ei mai nesurbărită a libertății poporului. Pentru a slăbi acțiunile otomane împotriva țării sale, pentru a dispersa forțele lui Mahomed al II-lea, pentru a crea un bloc în al cărui centru strategic se plasa el însuși, pentru a stăvili valul cuceririlor turco-tătărăști din acea epocă, înzestrat cu vederi deosebit de largi, Ștefan a dus o politică externă amplă, supilă, și bine adaptată la împrejurări. S-a luptat cu monarhii vecini, Matei Corvin ori Cazimir, ca să le calmeze zelul de a-l avea vasal. Dar s-a aliat cu Ungaria și cu Polonia împotriva Turciei, în ceasul marilor încercări. A trimis solii la șahul Persiei și la Mengli-Ghrei, hanul tătarilor de la Crim, tot în același scop. Și tot ca să întărească blocul antiotoman a îndepărtat voievozii din Țara Românească, urmărind mereu să aibă aici un prieten al politicii sale. De asemenea, pe calea aceeași consecvente politici de apărare împotriva invaziilor otomane, solii lui au bătut la porțile republicii venețiene și chiar mai departe, în apus. Dar, cum astfel documentele, aceste alianțe au fost fluctuante, în funcție de scopul unic și permanent al politicii externe a micii Moldove de acum cinci sute de ani: apărarea de coteropire turcească. Și, totuși, în tot lungul domniei lui, Ștefan a avut o alianță neclintită: alianța cu Moscova și Kievul.

Relațiile dintre Moldova și organizațiile statale ale slavilor din rășarii în veacul al XV-lea au un caracter economic, un temelnic rol politic — înglobînd lupta împotriva Jăgellonilor, a tătarilor și turcilor, o bază dinastică de înrudire cu principii din Kiev ori Moscova ce s-a cristalizat în numeroase tratate de alianță. Documentele arată că în Suceava era atunci o „ulită rusească”, unde se adăposteau și aveau prăvălii neguțătorii ruși, veniți cu marfă din

Moscova ori Kiev. Neguțătorii moscoviti ori kieveni pornii spre apus treceau adesea pe crămurile Moldovei. Aceeași cale urmau și solii, de multe ori neguțătorii însisi fiind și solii și enașii Moscovei. Acesta legrau o bază statornică pentru apropierea celor două popoare, cel rus și cel românesc din Moldova. Dar fiind seama de specificul orinduirii statului feudal și de puterea monarhului, înțelegem mai lesne că alianțele politice erau adesea peccuțiile prin înrudiri dinastice. Prima soție a lui Ștefan cel Mare a fost Evdochia, sora cnezului Simion Olekovic din Kiev. Această familie domnitoare în Kiev era înrudită deodată în acea vreme să accepte suzeranitatea Poloniei, Ștefan cel Mare căuta în același timp, diverse căi care să-l ajute a scăpa de asemenea control. De aceea se aliază matrimonial cu adversarii Rigai din Varșovia.

Inrudierea domnului Moldovei cu familia Olekovic marchează tendința de a se apropia de Moscova. Și, într-adevăr, așa cum apreciază istoricul K. V. Bazilevici, căsătoria kieveană a lui Ștefan, reprezintă un moment important în legăturile politice dintre Moldova și Moscova. Dar Evdochia s-a stins curînd. Căsătoria următoare este contractată tot în răsărit. Este vorba de Maria, fiica principelui Isaac din Mangup. Aceasta era de asemenea prețea cu Ivan al III-lea și, ca și Ștefan al Moldovei, căută să lege prietenie cu mai strălucit cu Moscova, căutînd acolo un eventual sprijin împotriva primejdiilor comune: turcii.

Mai tîrziu, pe aceeași linie a legăturilor matrimoniale, Ștefan își va căsători fiica, pe Elena, odrăslă Evdochiei, cu Ivan, zis cel înar, fiul lui Ivan al III-lea, între Moscova și Suceava s-au dus atunci largi tratative, schimbîndu-se solii numeroși și bogale. Istoria a înregistrat în împlinirile ferice și nenferice ale acestei căsnicii. Amestecul Sofiei Paleolog, a doua soție a lui Ivan al III-lea, a făcut ca înăruiri Ivan să-și fie răpit dreptul de succesiune. Așa s-a înîmplat și cu fiul Elenei, cu Dimitrie, înrudierea și alianța dintre Ștefan cel Mare și Ivan al III-lea au avut un mare rol în desfășurarea evenimentelor politice. Astfel s-a înfăptuit și alianța între hanul Mengli-Ghrei și Ștefan îndepărtată împotriva Poloniei și Lituaniei.

În 1495, prețelind o cruciadă antiotomană, Ion Albert a lovit Moldova. Pornind la asemenea acțiune coteropitoare, polonul ceruse și colaborarea lui Alexandru, marele cneaz al Lituaniei. Afîind despre aceasta, Ivan al III-lea cerează să-l împiedice de a-l lupta „împotriva prietenului nostru Ștefan, voevodul „Moldovei”. Trimite un sol, grănie, cerîndu-i să-și înlocuiească nămaideci, însoți de file trimise asupra Moldovei. Căz Ștefan voevod, scrie Ivan al III-lea, este înrudit și în alianță cu noi, și noi acum îți dăm știre, amintindu-ți de înțelegerea pe care am încheiat-o cu tine, ca tu, frate, să nu pornești împotriva lui Ștefan, voevodul Moldovei, ci să îi fi cu el în pace, iar Ștefan voevod voiește ca tu să îi fi cu el în pace și el îți va fi și pe așa cum ne este și nouă, prieten prietenilor noștri și dușman dușmanilor noștri.”

Intervenția diplomatică a marelui cneaz Ivan al III-lea a avut izbînda: Lituania n-a participat la acțiunea împotriva Moldovei. Aceasta a contribuit, de bună seamă, într-o mare măsură la victoria de la Cosmin, usurînd situația moldovenilor. Cînd, în

1499, se schitează un nou atac turcesc, împotriva Moldovei, principele lituan, într-o solie către Moscova, arată „că țara lui Ștefan voevod este poarta țării creștine din părțile noastre; dacă țara lui cade, atunci nici țările noastre nu vor avea pace din partea aceluia dușman puternic”.

Vor trece încă două veacuri pînă cînd lupta comună antiotomană va deveni efectivă în cadrul unei alianțe dintre ruși și romîni. Dar bazele ei s-au pus încă din vremea lui Ștefan cel Mare.

Personalitatea lui Ștefan apare deci și în această privință ca deschițătoare de drumuri. Politica lui înțeleapă, prevăzătoare, populară și patriotică a descurat clar unde poate găsi prietenii. Și a mers consecvent pe această cale. Datorită lui Ștefan cel Mare și poporului condus de el, veacul a devenit o unitate prea mărunț pentru măsurarea timpului de cînd s-a încheiat prietenia între ruși și romîni.

Dumitru Almaș

Apărută în 1955, cinematografia, cea mai tîndă dintre arte s-a bucurată de o largă dezvoltare și o deosebită atenție din partea spectatorilor și de o perfecționare a tehnicii și a specializărilor, care au perfecționat-o necontenit.

Măiestria filmului, ridicată pe adevărate culmi de mare actor și cineast Charlie Chaplin, a fost înțreținută de filmul sonor a cărui acțiune însoțită de sunete, dă o imagine mai veridică a realității; la rîndul ei această treaptă a fost depășită apoi de filmul în culori, completat la scurt interval de cecranul lui.

Bine înțeles însă, că imaginația și succesele inventatorilor în cinematografia ne se vor opri aici.

Faptele dovedesc că invențiile nu au limită, nici în această artă, cea mai legată, dintre arte, de cuceririle științei moderne.

În ultimii ani, o nouă realizare strănește discuții aprinse în întreaga lume: cinematograful panoramic sau scurt-cinera. Ca și în alte părți ale lumii, spectatori sovietici au făcut cunoștință mai înții cu ecranul lui, (treapă inferioară a cineramei), iar apoi au vizionat primele filme cu sunete stereofonice. Aceste stadii i-au pregătii pe spectatori pentru cinerama.

Ecranul panoramic, de formă semicirculară, dă spectatorului senzația unui vast cîmp, pe care se deslășoară acțiunea filmului. El

străjuesc șoseaua se deapănă unul după altul, iar în stînga e nesfîșită înfrindere a mării. Cerul azurii de deasupra capului, completează imaginea de basm a acestor locuri, o glîndite de pelucă primului film panoramic realizat de cinematografia sovietică.

Pe neașteptate, în joța mașinii se ivește un pod; șoseaua schimbă uieze, Trepidațiile construcției metalice se fac simțite ușor sub scaunele spectatorilor. Plimbarea continuă și chiar cel mai zgîrcit spectator poate afli că pe drept cuvînt, că excursia aceasta nu l-a costat nici cît un mic drum cu un taximetru adevărat.

Sistemul de protecție al acestor filme este sincronizat în așa fel încît redă simultan pelucă a trei aparate de protecție așezate în unghiuri de cîte 150 grade unul față de celălalt.

Sunetul stereofonic este produs cu ajutorul unor complicate aparate emițătoare, foarte perfecționate, se răspîndește și ele în diferite poziții față de ecran sau chiar în sală.

Succesul acestei prime realizări a cinematografului sovietic, dovedește marea perfecțiune a utilizării, precum și noile perspective care s-a deschis artei care a suferit cele mai mari transformări într-un timp umitor de scurt.

Rep.

A. A. Zamkova sculptură de Vera Muhina

Carnet

Cu prilejul celui de-al II-lea Congres al compozitorilor, în U.R.S.S. se desfășoară „Luna muzicii sovietice”. În orașele Moscova, Leningrad, Tula, Iaroslav, Kalinin, Ivanovo ș. a., au loc numeroase concerte, înfîlțiri ale iubitorilor de muzică cu compozitorii și festivaluri ale muzicii în care se discută creația compozitorilor sovietici.

Pentru începutul lunii mai a fost convocată plinara Uniunii Scriitorilor. Plenara va discuta problemele dezvoltării literaturii sovietice în perioada de după cel de al XX-lea Congres al P.C.U.S. și probleme organizatorice.

La 9 aprilie s-a deschis la Moscova Decada artei și literaturii tadjice. În zilele decadelor, se vor desfășura numeroase festivaluri artistice, vor avea loc spectacole de teatru, concerte ale colecțiilor muzicale, vor fi prezentate noi filme realizate în studiourile din Tadjikistan.

Cu prilejul decadelor se vor edita numeroase opere muzicale ale compozitorilor tadjici, albume de pictură, sculptură și grafică. Vor avea loc serate literare închinmate literaturii tadjice contemporane.

O grupă de artiști ai Teatrului Mare din U.R.S.S., printre care solista Olga Lepesinskaia, artistă a poporului din U.R.S.S., artistă emerită a R.S.F.S.R. V. Preobrajenski, violonistul S. Vasneșov, violoncelistul F. Luzanov și pianistul acompaniator V. Kudriavțev au sosit la Belgrad. Artiștii sovietici vor susține mai multe concerte în capitala Iugoslaviei precum și în alte orașe ale țării.

Vitrina

Vasili Grossman, autorul romanului „Ștepan Kolciughin”, atît de cunoscut și apreciat de către cititorii romîni, ni se înfățișează mai interesant și mai profund în viziunea sa asupra vieții, prin noua operă tradusă recent „Pentru o cauză dreaptă”. Acest prim volum al unei mari epopei la care romanțelul lucrează actualmente, este consacrat marilor fapte de eroism și devotament, dovedite în timpul Marelui Război pentru Apărarea Patriei de către ostașii Armatei Sovietice.

Romanul începe în primele zile ale războiului, cînd unul dintre principalii eroi al cărui un colhoznic în vîrstă, Piotr Semionovici Vavilov, primi ordin de chemare... Faptele care încep să se perinde din acest moment înaintea cititorului nu strălucesc în nici un caz prin momente ostentative extraordinare, prin atitudini și gesturi ușite cu orice preț din comun. Diminutivă, ceea ce apare într-o lumină puternică, urmărind multiplele planuri ale desfășurării acțiunii, este poezia unui eroism al luptei de fiecare zi cu greutățile și tragediile războiului. Autorul evită spectaculosul pentru a sesiza mai profund acea vitalitate inepuizabilă a resurselor patriotismului socialist, a credinței nezdărnicite în victoria cauzei comunistului care caracterizează în primul rînd profilul

puritatea, nobletea, țaria sufletescă, ideea fundamentală a romanului scoate în evidență forța nemuritoare a poporului, participarea unei solidarități la marea încercare a tînelor generații, ca și a vechii gârzi bolșevice. „Războiul — observă la un moment dat V. Grossman — te învață să deosebești legile comportării oamenilor... În clipe grele, își înving și își dau deoparte slăbiciunea închipuită din dovadă de o adevărată putere. Despre acestia, în război se spune, „Cine ar fi putut crede...? Adevărată poezie a faptelor eroice populare se încheagă în paginile romanului în scenele din tranșee, în sîmbii dintre cele mai diverse, în care sînt surprinși apăsători, mulțimi, Kovaliov sau Vavilov se simt legați mai puternic unii de alții. Ei erau oameni obișnuiți, nelipsiți de slăbiciuni și de greșeli în viața de toate zilele. Dar în clipele acelea hotărîtoare, cînd fascismul dezlănțuise asupra lor un uragan de fier și foc au devenit cu toții aproape niște eroi. Lupta aceea pe viață și pe moarte care s-a încins pe ruinele Stalingradului a însemnat un examen hotărîtor pentru determinarea atitudinii fiecăruia dintre el. Scriitorul a știut să găsească mijloace de un intens dramatism pentru a oglîndi tocmai sensul decisiv al acelor împrejurări grele. Invincibilitatea sentimentelor tuturor

Vasili GROSSMAN: „Pentru o cauză dreaptă”

acestor eroi care luptă în paginile romanului pentru o cauză dreaptă își găsește o neuitată expresie artistică tocmai prin cîntările grave, prin tragedia pe care o trăiește mina de comunisti înconjurată de un dușman superior ca număr. Pieirea lor eroică este pătrunsă de un patetism al afirmării victoriei, de certitudinea viitorului luminos al poporului sovietic învingător în cel mai drept dintre războaiele lumii. Tocmai conștiința aceasta acută a dreptății lor istorice, a dreptului lor sfînt la o fericire omenescă adevărată pe care le-o va aduce triumful comunismului, i-a unit pe toți luptătorii parca într-un singur om care s-a zbuclumat, a slîngerat, s-a bătut neobosit cu arma în mină pentru fiecare palmă de pămînt — pentru patria sa! Unele asemenea figuri de o autentică frumusețe omenescă, i-a dedicat Vasili Grossman un mare talent epic, o capacitate de a realiza portrete contemporane — o operă caracteristică artei realismului socialist!

Nu este, desigur, o simplă coincidență faptul că în ultimele numere ale revistelor literare sovietice predomină în rubrica „Critică și bibliografie” articolele cu caracter teoretic după cum, de asemenea, nu putem pune pe socoteala întîmplării faptul că ele dezbat de preferință probleme ale realismului socialist. Explicatia este, desigur, avîntul pe care l-au luat în U.R.S.S. în ultima vreme, discuțiile creatoare. În toate domeniile vieții artistice, științifice, obștești, ca urmare a lichidării urmărilor culturii personalității.

Miron Dragu

Revista REVISTELOR

Realism și inovație

țării viitoare a întregii literaturi, critica sovietică arată că atacurile sînt îndreptate numai de formă împotriva realismului socialist, dar că în realitate ele vizează realismul în ansamblu lui.

Teoriile „revizioniste” vorbesc despre primăria metodei realiste și mai ales a esteticii realiste, a lucrărilor lui Belinski, Cernșevski, Dobroliubov sau plează pentru dezvoltarea și perfecționarea ei. „Această perfecționare iugoslavă Mișciol o vede ca o „sinteză a experiențelor acumulate de școala realismului clasic și de aceea a școlilor moderne: impresionistă, suprarealistă, neorealiste etc. A venit timpul să salvăm realismul de realități...”

Dezvăluind cu multă pătrundere esența teoriilor moderniste, care în ultima instanță promovază o artă abstractă, neînțegrădită de realitatea unei anumite epoci sau unui anumit mediu, Ognev discută în amănunt tezele lui Milan Kunder. Subliniind că scriitorul cheh nu poate fi așezat în rîndul celor ce urmăresc „să zdruncine cu bună știință încrederea în realism și să compromită în mod liberat metoda...” ci mai degrabă printre cei ce „grecesc pur și simplu, crezînd în mod greșit că e posibil și rodnic o simbioză a realismului cu așa numitele curente „moderne”... Ognev apreciază articolele lui Kunder „Discuție despre moștenirea literară” ca „interesant și nu lipsit de idei folositoare...” Printre acestea din urmă, Ognev enumeră considerațiile asupra tipologiei, ca lege de bază a artei realiste, aprecierile asupra experienței clasice a realismului etc.

Alături de aceste observații întemeiate, precizînd că discuția care se poartă are o semnificație foarte adîncă, intrucum pune de fapt problema dezvoltării

gii în cele mai mici amănunte? Dar cine poate rivaliza în acest domeniu cu Dostoievski?

Critica sovietică arată că operele unor scriitori ca Leonid Leonov, Hemingway, Caldwell nu pot fi înțelese iar specificul lor nu poate fi pătruns dacă ne situăm pe pozițiile experiențelor artistice a secolului XIX. „Dinadins — spune Ognev — am ales ca titlu cel mai complicat. Leonov și V. Nekrasov sînt scriitori sovietici, iar Hemingway și Caldwell străini; pe deasupra și pozițiile lor politice sînt cu totul diferite. Cu toate acestea, cu toții o viziune realistă a lumii. Și acest lucru e important pentru noi”.

În capitolul al doilea al studiului său, Ognev arată necesitatea rezolvării multilaterale a raportului dintre tradiție și inovație. Pornind de la exemplul concret al operei lui Maiakovski și al tradiției lui Nekrasov în poezia sovietică, criticul formulează o primă concluzie: inovația nu este o invenție a unor spirite obtuze, ci caracteristica oricărui progres, a oricărui dezvoltări în artă. Inovația nu înfrîmă tradiția, ci dimpotrivă se biză pe ea. Citîndu-l pe Gorki, care afirmă că la baza admirării pentru trecut „se află sentimentul unei legături organice a prezentului cu tot ce e mai bun și socialmente valoros în trecut”, criticul sovietic arată că „De fapt în însăși esența noțiunii de tradiție găsim ideea de inovație...”

În legătură cu raporturile dintre tradiție și inovație în literatura modernă și mai ales în cea sovietică Ognev se ocupă și de problema formalismului. Criticul arată că condamnarea formalismului s-a făcut de pe poziții staliniste, înțelegîndu-se cu vederea un alt gen de formalism, mai primordios — formalismul frazei goale, al fătărniciilor, al falșițiilor... Ognev își încheie studiul cu cîteva considerații interesante asupra caracterului inovator al literaturii sovietice.

T. N.

A.R.L.U.S.

Pregătiri pentru Decada culturii R. S. F. S. R.

Între 19-28 mai, A.R.L.U.S. în colaborare cu Ministerul Învățământului și Culturii va organiza Decada culturii R.S.F.S.R.

În această perioadă, la București, în centrele regionale și raionale, precum și în satele patriei noastre, vor avea loc manifestări extrem de variate. La Casele prieteniei romino-sovietice din București și din alte orașe, precum și la Casele de cultură vor fi organizate cicluri de conferințe, seri literare, audii muzicale și alte manifestări consacrate culturii ruse. În zilele decadelor, piețele publice vor cunoaște o animație neobișnuită: formații de amatori vor prezenta programe artistice consacrate acestui eveniment.

Pentru a da posibilitate unui public cât mai mare să cunoască arta populară rusă, la București vor fi prezentate în zecile seri consecutive, piese din dramaturgia clasică rusă și sovietică. În orașele București, Cluj-Iași, Timișoara, Orășul Stalin și Tg. Mureș vor avea loc zăle ale filmului sovietic, iar în centrele regionale și în unele raioane se vor organiza audii de muzică rusă, precum și un ciclu de concerte intitulat: „Marii simfonisti ruși”. Cartea rusă va fi prezentată prin bazele amenajate în București și principalele centre culturale ale țării. Tot în timpul decadelor va avea loc la București o reuniune a celor ce au studiat în institutele de învățământ superior din U.R.S.S. În cadrul institutelor de învățământ superior se vor ține conferințe despre cultura rusă.

Elivii și studenții vor desfășura o activitate intensă în timpul decadelor. Astfel, se vor organiza concursuri pe tema „Cu drumetii veseli prin R.S.F.S.R.”, iar în școli vor avea loc sezațiuni literare și seri de basme ruse. Elivii vor avea de asemenea pri-

lejal să viziteze locuri de însemnătate istorică, legate de relațiile romino-ruse.

În cursul decadelor, se vor întări și mai mult legăturile directe cu omenii sovietici. Colectivele întreprinderilor înzestrate cu utilaj sovietic sau care lucrează cu materii prime importate din U.R.S.S. pregătesc scrisori ce vor fi trimise oamenilor muncii din întreprinderile sovietice furnizoare.

De asemenea, se va stabili o legătură directă între oamenii de cultură din Cluj și Sverdlovsk, printr-un schimb de delegații între cele două orașe. Radio-amatori din țara noastră vor trimite mesaje de salut oamenilor muncii din R.S.F.S.R., iar lila-tehii amatori au inițiat schimburi de timbre cu amatori ruși.

C.C.F.S. a început pregătirile pentru concursul de șah prin radio, la care va participa un grup de șahiști din București și unul din Moscova.

Consiliul General A.R.L.U.S. pregătește pentru același prilej o serie întreagă de tipăriți. Vor fi astfel difuzate, printre altele, două foto-gazete: una cu harta R.S.F.S.R. cuprinzând cele mai importante date geografice și economice și cealaltă cu tema — „Moscova — orașul Festivalului”, un plic cu fotografii din „Leningradul — leagănul Marii Revoluții Socialiste din Octombrie” etc.

În Capitală, în centrele regionale și în unele centre raionale se vor deschide expoziții cu următoarele teme: Prin R.S.F.S.R. Pictura rusă în muzeele din R.S.F.S.R., Muzeul Ermitaj din Leningrad, Norișul oraș nou pe harta R.S.F.S.R., Florescerea energiei atomice în scopuri pașnice. Dezvoltarea industriei în R.S.F.S.R.

Ședințele consiliilor regionale

În ultimele zile, în întreaga țară au avut loc ședințele plenare ale Consiliilor regionale A.R.L.U.S. După ce au analizat activitatea desărușată în primul trimestru al anului, consiliile regionale au dezbătut și adoptat planul de muncă pe trimestrul al doilea.

Un loc important în această perioadă îl ocupă pregătirile pentru desfășurarea Decadelor culturii R.S.F.S.R. ce va fi organizată în cursul lunii mai a.c.

Progresul tehnic în economia sovietică

(urmăre din pag. 1-a)

ce privește crearea de secții în întregime automatizate. O astfel de secție automatizată a fost creată la uzina de rulmenți nr. 4 „L. M. Kaganovici” pentru prelucrarea rulmenților cu bile și role. Secția se compune din două linii: o linie automată pentru prelucrarea rulmenților cu bile, cu o productivitate proiectată de 900.000 rulmenți pe an și o linie automată pentru prelucrarea rulmenților cu role cu o productivitate de 600.000 rulmenți pe an. În această secție, toate procesele tehnologice, inclusiv controlul și ambalarea, sînt complet automatizate.

Semnificativă pentru dezvoltarea procesului de mecanizare și automatizare, este nu numai creșterea considerabilă a volumului de producție, ci și perfecționarea constructivă a produselor, care realizează indici tehnico-economici și performanțe superioare. Pe drept cuvânt, Neville L. Byne, unul din experții americani care au vizitat întreprinderile industriale din U.R.S.S., a declarat într-un interviu publicat în revista *Machinery* în legătură cu secția automată de la uzina nr. 1 de rulmenți: „Orice organizație tehnică nu poate nutri decât stîmă față de automatizarea aplicată la această linie, deoarece ea este de o perfecțiune absolută”.

Automatizarea deserveste numai o parte a producției industriale; mecanizarea proceselor de producție în toate ramurile economiei este asigurată de construcția de mașini a cărei trăsătură dominantă este înalta tehnicitate și productivitate a produselor. În țara noastră sînt bine cunoscute strungurile IA-62 de proveniență sovietică, care realizează 1.200 rot/min și au o putere de 7 kW. Constructorii de mașini sovietici au însă exigențe tot mai mari față de produsele pe care le fabrică. Ei au realizat un nou tip de strung universal de tip IK-62. Acesta are o viteză de 2.000 rot/min și o putere de 10 kW. Remarcabil este, însă, faptul că în timp ce și cele mai bune strunguri din străinătate au aproximativ aceeași caracteristică, nici unul din strungurile fabricate în occident nu are comanda automată a saniei și circulației, așa cum o are noul tip de strung sovietic.

Realizări de seamă au obținut în ultimul timp constructorii de mașini agricole din Uniunea Sovietică care au proiectat și construit mașina de recoltat bumbac SHM-48, ce recoltează aproximativ 5 tone de bumbac în 24 ore, înlocuind munca a 100 de oameni. Anul trecut, uzina de tractoare din Celeabinsk a realizat prototipul unui tractor de 250 CP, care uimește prin dimensiunile sale lungimea sa este de 6 m, iar înălțimea de 3 m. Noua mașină este un adevărat tractor gigant, față de care celelalte mașini par pitice.

În U.R.S.S. se fabrică pentru prima dată un tractor cu o asemenea putere. Viteza tractorului se schimbă automat, fără intervenția tractoristului, în funcție de rezistența exterioră. Noua mașină rezistă la cele mai aspre geruri și poate fi folosită la diferite săpături de pământ, cu utilaj suspendat sau remorcat (buldozere, mașină de săpat șanțuri, scerpete, cu o capacitate de 15 m.c. și alte mecanisme), precum și ca centrală electrică mobilă; puterea ei este suficientă pentru iluminarea unei așezări cu 300 de case.

Mecanizarea complexă și automatizarea impun dezvoltarea bazei electrotehnice și electrificarea largă a proceselor de producție. Și din acești

punct de vedere Uniunea Sovietică obține rezultate remarcabile. La termocentrale au fost instalate turbogeneratoare cu o putere de 100.000—150.000 kW și cazane folosind aburii până la 185 atm. presiune și pînă la 550° temperatură. În prezent se fac pregătiri pentru producția de turbogeneratoare cu o putere de 200.000—300.000 kW într-un agregat, astfel încît consumul specific de combustibil să fie cu aproximativ 15—20% mai mic decît la centralele electrice de înaltă presiune. În perioada celui de al șaselea cincinal se vor produce turbine hidraulice uriașe cu o putere de 250.000—400.000 kW într-un agregat, pentru a se utiliza energia rîurilor siberiene și în primul rînd pentru hidrocentralele de pe Angara.

O direcție importantă a progresului tehnic în Uniunea Sovietică este folosirea pe o scară tot mai mare a proceselor chimice. În această ordine de idei, o mare însemnătate o capătă folosirea unor materiale noi din materii prime chimice, precum și materiale de înlocuire care desori depășesc calitatea produselor naturale. De curînd, în Uniunea Sovietică a fost construită, la fabrica de glucoză din Kansk, o secție care va produce 600 tone de glucoză pe an prin procesul de hidroliză a lemnului. Dintr-o tonă de lemn se pot obține 300 kg. de glucoză și 130 litri spirit. Pentru a evidenția însemnătatea acestei forme de chimizare a lemnului este suficient să arătăm că pentru obținerea unei tone de glucoză este necesar să se prelucereze 2 tone de porumb sau 8,5 tone de cartofi. Sînt evidente economiile ce se vor obține pe seama înlocuirii acestor materii prime, care constituie alimente prețioase, prin lemn.

În Uniunea Sovietică se dezvoltă pe scară largă producția de mase plastice, de țire și fibre sintetice, care capătă o utilizare tot mai mare în diferite ramuri ale economiei naționale.

Dezvoltarea automatice și electronice este legată nemijlocit de tehnica electronică. Acum cîva timp, industria sovietică a organizat fabricarea noilor microscopice electronice UEM-100, cu ajutorul cărora pot fi cercetate obiecte minuscule (cu dimensiuni mai mici de 50 Angström). Este astfel de microscop mărește obiectele de 40.000 de ori. În ultimul timp, realizările remarcabile ale tehnicii electronice au permis să se creeze, de pildă, mașini de calculat care efectuează într-un timp foarte scurt calculul din cele mai complicate.

În prezent, în întreprinderile Ministerului Constructorilor de Aparate și Mijloace de Automatizare din U.R.S.S. s-au creat cîteva tipuri de mașini interesante. Dintre acestea cîmășinele universale electronice „Strela” și „Ural”, destinate rezolvării problemelor științifice și ingineresti complexe și pentru utilizarea la holoarelor institutelor de învățămînt și de cercetări științifice.

O pasionantă problemă tehnico-științifică a timpurilor noastre este aceea a semiconductorilor. După cum se știe semiconductorii sînt substanțe în interiorul cărora electronii sînt parțial liberi și parțial legați; semiconductorii ocupă un loc intermediar între metale și materiale izolatoare.

În Uniunea Sovietică tehnica semiconductorilor cunoaște o largă aplicare în diferite domenii. La uzina „Zveltana” din Leningrad de exemplu se fabrică semiconductorii triodici din germaniu, care cîntăresc mai puțin de 3 grame, avînd dimensiunile unei mîci monede. Marea lor sensibilitate, re-

HELICOPTERELE SOVIETICE

Spre mijlocul veacului trecut, în arhivele bibliotecii din Milano au fost descoperite însemnările lui Leonardo da Vinci datînd din anul 1478. În aceste însemnări poată fi văzut printre altele un desen reprezentînd un aparat zburător prevăzut cu o elice la care era adăugată și o spirală rotîndu-se în jurul axei.

În timp ce acest proiect al lui Leonardo da Vinci dormea în cartanalele bibliotecii din Milano, marele savant rus Mihail Monomov a conceput după un plan al său propriu un helicotper. În 1754 el a construit o mașină menită să transporte aparate de meteorologie în straturile superioare ale atmosferei.

Numerosi savanți și inventatori ruși s-au făcut cunoscuți prin inventarea helicotperului. Încă din veacul trecut, electrotehnicianul A. Lodighin a elaborat un proiect pentru un aparat ce urma să fie acționat de un motor electric. Această schemă a fost folosită mai tîrziu la construirea autoturului V. Konovalov, prim maistrul la uzina din Sestroretk a imaginat un helicotper cu două elice, echipat cu un motor alimentat cu benzina. Acest proiect, care datează din 1895, este de fapt strămoșul helicotperului modern. Aceste vechi proiecte, ca și altele altele dealtîmînturi, nu erau desigur lipsite de imperfecțiuni. Dar fiecare dintre ele și-a adus contribuția la rezolvarea problemei creării aparatelor cu elice și cu aripi.

Lucrările savanților ruși Jukovski, Ceaplightn, Vecinikin și Sabinin au așezat pe temelii solide clasică teorie a elicei aeriene, constituînd un puternic stimulent în cercetările de mai tîrziu în domeniul helicotperelor.

Acad. B. Iuriev, fost elev al lui Jukovski, este unul din întemeietorii aeronauticii. El a pus la punct schema unui mare helicotper prevăzut cu o elice de cîrmă. După această schemă a fost construit un aparat în 1912, care a cea de a doua expoziție internațională de la Moscova a primit medalia de aur. Era vorba de un aparat automat construit în așa fel încît să asigure evoluția aparatului pe un plan orizontal. Acest aparat stă la baza celor dintîi mașini experimentale cu elice și cu aripi.

După instaurarea puterii sovietice lucrările în vederea perfecționării helicotperului s-au bucurat de un tot mai puternic sprijin.

În 1932 a fost construit aparatul TSAGI-1-EA helicotper cu o elice, care a atins înălțimea de 605 metri bînd astfel recordurile mondiale ale epocii. Mai tîrziu, aparatul TSAGI-5-EA, aparatul remarcabil prin stabilitatea lui, apoi aparatul EA-II-Omega, prevăzut cu

doi motoare și cu două elice dispuse longitudinal. Au urmat apoi TSAGI-1-AE, BV și altele.

Inginerii sovietici, Komov, Skrijanski, Mil și Kuznetov au contribuit în largă măsură la progresul helicotperului. În fiecare an, aparatele cu elice și cu aripi, zburau tot mai sus și mai departe. Capacitatea lor de încărcătură se mărea. Inginerii au biruit greutatea provocate de vibrații, au rezolvat problema împunătorii rezistenței aparatelor precum și aceea privind stabilitatea lor.

Actualmente Uniunea Sovietică produce diverse tipuri de helicotpere, care sînt folosite în diferite sectoare ale economiei naționale.

Komov este inventatorul unui helicotper ușor, dotat cu două elice dispuse de-a lungul unui ax și care a fost supranumit „motocicleta aeriană”. Acest helicotper a fost prezentat într-un fel senzațional în cursul unui mîning aerian. Un camion apără pe pista aerodromului de la Tușino, transportînd un mic helicotper. Camionul se opri și helicotperul se ridică vertical descriînd cercuri deasupra aerodromului, apoi rămase fix în aer. După un timp oarecare a coborît relîndu-și locul în camion.

Foarte apreciate sînt și helicotperii create de M. Mil. Ele sînt folosite mai ales în expediția sovietică din Antarctica. De asemenea ele sînt întrebuințate pentru supravegherea padurilor în vederea combaterii eventualelor incendii. Aceste aparate mai sînt folosite în lupta împotriva dăunătorilor în agricultură, în însămînțări, ca mijloc al transportului de mărfuri și de călători în localitățile de munte greu accesibile. Aceste aparate au servit în diferite rînduri la salvarea pescarilor în timpul furtunilor pe mare. În toate aceste împrejurări helicotperul lui Mil au dovedit mari calități în ceea ce privește securitatea. Atît pentru decolare cît și pentru aterizare ele necesită un teren foarte mic.

Folosînd helicotperul „M.I.-4” mai mulți sportivi sovietici au realizat recorduri mondiale, atîngînd o înălțime de 6.017,50 metri cu două tone încărcătură, 6.048 metri cu o tonă. Ei au realizat o viteză de 187—254 km/oră pe oră în circuit închis.

Helicotperul „Iak-24” supranumit „vagonul zburător”, este unul din cele mai mari helicotperii din lume. Este prevăzut cu două motoare puternice care pun în mișcare două elice cu patru pale. Echipajul este alcătuit din doi piloți, un mecanic și un telegrafist.

Inginerii sovietici doritori de a obține noi progrese în construirea helicotperelor își continuă studiile în vederea construirii de noi prototipuri, din ce în ce mai perfecționate.

B. Simakov
redactor al revistei „Krilea Rodini”

Epopeea pămînturilor destelenite

GLASUL SIRENELOR

Deci cu 40 de ani în urmă, vreau să conștățez de al meu iar în veni în gînd să spun că pe aici la Doz, peste pășunile de vară va răsună cîndva sîrîna locomotivelor, nimeni nu l-ar fi crezut. Este un lucru știut: calea ferată nu se construiește așa, pe unde se nimeresc. Rostul ei este să facă legătura între

orașele mari și principalele centre industriale. Dag în locurile acestea, așemenea orașe sau centre nu existau așa cum le cunoaștem pe aici în prezent. Așa au stat lucrurile pînă în primăvara anului 1954, cînd a fost adoptată istorica hotărîre cu privire la valorificarea pămînturilor virgine și întelenite. Aceasta hotărîre a schimbat radical soarta locurilor mele natale.

Pe fostele pășuni părăginate auhau flîmîz noi sovhozuri. Cea mai apropiată stație de cale ferată era însă la vreo 250 km departare. E drept că materialele de construcție, carburanții și altele lucruri necesare puteau fi transportate cu mașinile. Și așa s-a și procedat la început, cînd sovhozurile abia se organizau.

S-a ivit însă o altă problemă: bine, bine dar ce facem cu uriașele cantități de cereale care vor fi recoltate? Cum să le transportăm cu mașinile? Nimeni nu se îndoaia că recolta pe noile pămînturi va fi foarte bogată. Oamenii spuneau ofînd: — Eh, de am putea construi aici o cale ferată!

Și iată că în toamna anului 1956, am sosit în orașul Kuran să schimb trenul pentru noul drum de fier care duce spre localitatea Peski, așezată pe malul stîng al rîului Ișim.

Kurgan-Peski. Șinele de oțel scriau, care leagă cele două localități, se întind pe o distanță de sute de kilometri, străbătînd pămînturi ce secolii de-a rîndul au fost părăginate și care acum au fost trezite la viață. Kurgan-Peski. Pe undeva, pe traseul acestei cale ferate și satul meu natal Jamban.

Pentru prima oară am auzit cuvîntul „Kurgan” cînd eram încă copil. Lucrurile s-au întîmplat cam așa.

Pe la sfîrșitul toamnei, termenii pregătirilor gospodărești pentru arna care se apropia, un grup de dîmblîți din satul nostru a început să se gîtească pentru o calatorie îndelungată. Din grup făceau parte călătorii cei mai curajoși, cei mai îndrăzneți și mai îndemînați.

Pregătirile de călătorie au aprins curiozitatea noastră copilărească. La întrebarea noastră unde pleacă, dișigîții ne-au răspuns scurt: — La Kurgan.

— Dar ce e la Kurgan? — Un oraș. Măzgînă acolo să călătorească.

La întrebarea dișigîților au povestit multe. Kurganul nu era o plămîntură, din basme.

Așa am fost cunoscință, pe nevăzute, cu orașul Kurgan. Abia în anul 1925 am avut prilejul să-l vizitez. Am

rămas dezamăgit. Un oraș mic, cu o lățime de un kilometru și o lungime de un kilometru jumătate, cu două-trei case de piatră, pe străzile nepavate nu se vedea un strop de verdeață noroie. În jurul orașului se rezuma la o moară, o fabrică de săpun și un gater.

În anii aceia (1925) Kurganul era socotit centru raional. Am părăsit orașul cu o greutate în suflet. Mărturisesc sincer că nu mi puteam închipui cum se va dezvolta în viitor.

De aceea, peste treizeci de ani, în 1956, am revenit cum secole în orașul care pînă la Revoluție fusese un bastion al negustorimii ruse, în orașul care era considerat ca un fel de prag al nesfîrșitei stepe cazahe.

Primele informații pe care le-am capatat au fost următoarele: în această perioadă populația a crescut de cinci ori față de anul 1925, iar bugetul orașului de 25 de ori! Mă plîngbam pe străzile orașului cu senzația plăcută că vizitez o localitate necunoscută, cu nerăbdarea de a descoperi la fiecare pas o surpriză. Și aveam ce descoperi! Pretinzîndu-se că zăreau casele înalte de uzină. Clădiri din piatră, înalte, arătoase, au înlocuit aproape în întregime vechile case scunde, incomode. Străzile, sînt pavate și multe chiar asfaltate. Într-un cuvînt un oraș modern.

Dar pe mine Kurganul mă interesa mai ales pentru că e cap de linie pe noua cale ferată care pornește de aici. Istoria scurtă dar glorioasă a acestui drum de oțel începe în anul 1954.

Pe șanțurile căii ferate Kurgan-Peski, lucrul a mers greu, iar anii 1954—1955 a fost aspru. Pămîntul îngheța pînă la o adîncime de doi metri și mai puteau sta mașinile rutiere nu mai puteau fi folosite. A trebuit să se recurgă la alte mijloace, să se înghețeau și firmele mersului înainte al constructorilor. Din cauza zăpezilor înalte, mașinile aproape dispăreau în namet.

Dar constructorii au reușit să înghețeze toate grăuțiile.

Calea ferată a schimbat mult înălțarea înălțării în care, cîndva, străbunul meu trăiau o viață de nomazi. Din viața lor de atunci nu mai rămase nimic urme. Sovhozurile îndumățate pe noile pămînturi destelenite au schimbat fața înălțării, iar calea ferată a ridicat înălțarea stîlă de viață pe trepte mai înalte.

Multiple pămînturi cazahe vor auzi în curînd glasul sirenelor — și că la un semn se vor trezi la o viață nouă.

Sabit M. kanov

Record mondial în Donbass

În localitatea Makeevka se construiește mina „Bulovka-Glubokai”, una din cele mai adînci mine din Donbass. Capacitatea ei proiectată este de 4.000 de tone de cărbune în 24 de ore. Mina va avea patru puțuri verticale; trei din ele, în adîncime de peste un kilometru fiecare, au și fost săpate. În prezent s-a săpat la patruze, un puț de ventilație cu diametrul de opt metri.

Constructorii au aplicat pentru prima oară săpare, și armarea paralelă cu covelaje din beton armat. Pentru aceasta a fost construit un agregat special alcătuit dintr-un scut metalic de săpare mobil cu trei etaje. Scutul, avînd același diametru ca și grupul, îndeplinește și funcțiile de armare provizorie a puțului. Întreg acest agregat este atîrnat de un lanț de navă și coboară pe măsura adîncirii puțului. Folosirea noului scut a permis constructorilor de mine să accelereze cu o treime ritmul lucrărilor de săpare și a marea a puțului. Minerii inovatori, în colaborare cu un grup de specialiști au elaborat o nouă tehnologie de consolidare a rocilor prin cimentare. Ei au creat un mortar de ciment care se solidifică repede. Acest este introdus în spațiul din exteriorul covelajelor, pe care le fixează imediat de pereții puțului. Astfel s-a renunțat la cadrele de rezem în instalarea covelajelor și constructorii au reușit să economisească într-ună aproape 100 de ore de muncă.

Toate operațiile de săpare a puțului au fost efectuate de o brigadă complexă condusă de Nikolai Tihonov, un muncitor cu multă experiență. În urma totalizării rezultatelor în muncă obținute de brigadă în cursul lunii martie, s-a constatat că într-o lună a fost forat 241,1 metri liniari de puț. Astfel brigada lui Nikolai Tihonov a stabilit un nou record mondial de săpare rapidă a puțurilor verticale cu diametru mare. Pînă în ultimul timp, recordul mondial era deținut de mina „Monarh” din Uniunea Sud Africă, unde s-au realizat într-o lună 232,56 metri liniari de puț.

Nikolai Tihonov, șeful brigăzii campioane, împreună cu doi din tovarășii săi de muncă.

La Moscova se desfășoară Decada literaturii și artei tadjice. Minunatele dansuri tadjice au cucerit admirația unanimă a publicului.

Perspectivile energiei atomice în U. R. S. S.

(urmăre din pag. 1-a)

va avea o durată de plutare fără escază de 10—12 ori mai mare decît orice vas clasic de același tonaj.

Folosirea energiei atomice în scopuri pașnice nu se limitează, însă, numai la producerea de energie electrică. În reactorul atomic la naștere o mare cantitate de izotopi radioactivi. Aceștia găsesc o largă aplicare în toate ramurile economiei naționale, îndeosebi în industrie. Iată un exemplu. Pînă acum, problema studierii și controlării gradului de uzură a căptușelii furnalului parea de nereșolvat. Pundînd însă în zădărie la diferite adîncimi, recipiente cu izotopi radioactivi și urmînd apoi apariția razei gamma, se poate controla cu precizie gradul de uzură a materialului din care este construit furnalul. Faptul acesta îngăduie ca furnalul să fie oprit la timp în vederea reparațiilor preventive.

O covîrșitoare însemnătate în automatizarea producției, în mărirea productivității muncii o au aparatele de control și măsură bazate pe folosirea izotopilor radioactivi. Aceste aparate, care permit să se efectueze măsurători continue fără contact, se caracterizează printr-o inerție redusă și printr-o înaltă precizie, pot funcționa în vid sau la temperaturi și presiuni înalte. Acțiunea radiațiilor radioactive asupra unor substanțe — în speță materiale sintetice — poate duce la schimbarea esențială a însușirilor acestora.

Astfel radiația cu raze gamma a polițetilenă, masă plastică folosită pe scară largă ca material izolant, duce la ridicarea rezistenței mecanice și la temperaturi înalte a polițetilenă.

Unele procese tehnologice complicate ca, de pildă, cracarea petrolului, vulcanizarea cauciucului, polimerizarea maselor plastice necesită cheltuieli mari. Aceste procese ar putea fi realizate fără catalizatori, fără temperaturi și presiuni înalte, prin folosirea substanțelor radioactive care dau torentele puternice de radiații.

În ultimul timp, izotopii radioactivi găsesc o aplicare tot mai largă în cercetările care tîm de domeniul agriculturii.

Metoda analizei marcată a permis studiarea multor laturi ale vieții plantelor, a căror cunoaștere va ușura organizarea în condiții mai bune a nutrieții și îngrijirii culturilor agricole, mărirea productivității lor. Tot cu ajutorul metodei analizelor marcate se rezolvă în parte și problema cercetării eficacității îngrășămintelor în funcție de soi, de timp și de locul unde sînt introduse.

O deosebită importanță prezintă utilizarea izotopilor radioactivi și în lupta pentru sănătatea omului, împotriva diferitelor boli.

Eficacitatea tratamentului depinde de felul în care medicul știe să stabilească la timp și corect diagnosticul. Izotopii radioactivi permit să se aprecieze gradul de sclerozare a sistemului cardiovascular, să se determine starea funcțională a glandei tiroidice și se descopere tumorile creierului. Dar emanațiile radioactive sînt prețioase nu numai pentru stabilirea diagnosticului, ci și pentru tratarea bolilor. Folosirea cobaltului radioactiv de pildă, în tratarea cancerului pielii, al limbei, al buzului a dus la completa însănătoșire a unui mare număr de bolnavi.

Mult mai multă energie se produce prin reacția de sinteză, de contopire a nucleelor mai ușoare în nucleu mai grele, ca, de pildă, formarea nucleului de heliu dintr-un nucleu de tritium și un proton. În timpul reacției prin intermediul căreia se obține 1 kg de heliu, se produce o energie de 5 ori mai mare decît la dezagregarea uraniului-235, sau tot atîta energie cît se obține prin arderea a 10 milioane de kilograme de benzină! Astfel de reacții de sinteză, care pot detona în mod practic, sursă inepuizabilă de energie pentru omene, se produc în Soare și în alte stele, unde se realizează pe scară întinsă transformarea hidrogenului în heliu. Procese asemănătoare s-au produs și pe Pămînt, cu prilejul experimentării bombelor cu hidrogen. Dat fiind că pentru declansarea unor astfel de procese sînt necesare temperaturi de milioane de

grade, ele au fost numite reacții termonucleare.

Un corp încălzit la temperaturi de peste un milion de grade nu se prezintă sub forma unui gaz obișnuit, format din atomi și molecule, ci sub forma unei așa zise plasmă, formă din nuclele lipsite de înveliș electronic, și din electroni care se mișcă cu viteze enorme. La cîteva zeci de milioane de grade însă, pierderile calorice devin atât de mari încît fără puterice izolații termice, ridicarea temperaturii devine imposibilă. Pentru aceasta, trebuie reținute în plasmă particulele rapide, în așa fel încît să nu se disperseze în toate părțile, risipind energie calorică. Academicienii sovietici I.E. Tamm și A.D. Saharov au propus pentru izolarea plasmăi folosirea cîmpului magnetic, care are însușirea de a schimba brusc felul de mișcare a particulelor încărcate electric. Ele încetează de a se mișca dezordonat pe traectorii rectilinii, și încep să se miște pe traectorii în formă de spirală cu rază mică.

Pentru obținerea acestui efect sînt, însă, necesare cîmpuri magnetice foarte puternice. Savanții sovietici au reușit să învingă și aceste greutăți. Trezînd prin plasmă un curent foarte puternic (de cîteva sute de milioane de amperi), și creînd un cîmp magnetic cu o putere uriașă, s-a obținut izolarea plasmăi față de pereții vasului. Curentul se emite sub forma unei descărcări care durează mai puțin de o mie parte dintr-o secundă. Savanții care au efectuat aceste experiențe au constatat, cu ajutorul unor aparate speciale, că în timpul descărcării plasmă forma unui șnur subțire și nu atînge pereții vasului. Temperatura din „șnur”, care atinge la un milion de grade, este suficientă pentru declansarea reacției termonucleare.

În același timp, cercetările urmează și alte căi. Dintre acestea cămăș posibilitatea realizării reacției termonucleare pe baza încălzirii gazului printr-o undă de soc intensă sau pe baza încălzirii rezistențelor foarte subțiri cu ajutorul unei cântății uriașe de impulsuri electrice. De asemenea, sînt în studiu metode de folosire a proceselor staționare (adică cele care se produc în mod continuu și sînt de lungă durată), pentru rezolvarea aceluiași probleme.

Problemele fizicii moderne pot fi rezolvate numai prin efortul colectiv al oamenilor de știință, prin folosirea unui utilaj complex. Fizicienii din Uniunea Sovietică, din Republica Populară Romînă, R.P. Chineză și din alte țări de democrație populară lucrează azi împreună în cadrul Institutului unificat de cercetări nucleare. Uniunea Sovietică a pus la dispoziția Institutului cele mai mari acceleratoare din lume, iar acum construiește un reactor și alte instalații puternice. Cercetările ce se efectuează la Institutul unificat vor îmbogăți, fără îndoială, știința mondială.

Savanții romîni au realizat lucrări de mare însemnătate în domeniul fizicii și al folosirii practice a energiei atomice. O mătură în acest sens sînt, de pildă, rapoartele membrilor delegației romîne la Conferința de la Geneva pentru folosirea energiei atomice în scopuri pașnice. La Institutul de fizică al Academiei R.P.R., condus de cunoscutul fizician acad. Horia Hulubei, se rezolvă cu succes diferite probleme ale fizicii nucleare. În Republica Populară Romînă se apropie de sfîrșit lucrările de montare a reactorului atomic construit în U.R.S.S., ceea ce va permite lărgirea considerabilă a frontului lucrărilor de folosire a energiei atomice în scopuri pașnice.

Strînsa colaborare științifică dintre savanții romîni și sovietici, care constituie una din manifestările prieteniei frățești ce leagă popoarele noastre va contribui la asimilarea mai rapidă și mai deplină a producției de energie atomică pentru pacea, pentru binele omenirii întregi.

V. G. Kirillov-Ugriumov
decanul Facultății de fizică
tehnică din Moscova

Opiniile

Jubileul uzinei

La Moscova există astăzi peste 1500 de întreprinderi industriale. De pe Cămine, Lenin, — punctul cel mai înalt al orașului — privirea cuprinde piața departe, în zările lumii, pădurea de coajă, ce lungește moșcom, ale uzinelor, troleul în suflet sentimentul unei nemărginite încrederi în urzica forță a poporului.

Zilele trecute, una din aceste clădiri de muncă și-a sărbătorit ziua de naștere Uzina de rulmenți nr. 1 „L.M. Kaganovici” a împlinit un sfert de veac de activitate. În ziua aceea, în semn de mare praznic, poartă pentru prima dată, motoarele uzinei, strugurile, nesfârșitele linii automate, s-au odărnit. În mii de muncitori, îmbrăcați în haine de sărbătoare s-au adunat în urzica sădă a Palatului Sporturilor de pe Stadionul Lenin, unde a avut loc sedința festivă consacrată acestei aniversări. La tribuna cu lăut loc conducătorilor partidului și ai guvernului, în frunte cu tovarășii M.A. Bulgacina, care au venit să-i felicite personal pe muncitorii și tehnicienii uzinei. Cu prilejul acestei sărbătoriri, din neamuri (fără cu totul mesaje de felicitare. Căci linia uzinei nr. 1 de rulmenți a trecut de mii de hotărâri Uniunii Sovietice: în R.P. Chineză, Birmania, Vietnam, India, Turcia, Algeeria, Iran, Iugoslavia, Finlanda, Polonia, Bulgaria, România, rulmenții sovietici sînt bine cunoscuți încă din 1936 a fost spulberată afirmată plină de emfază a firmei suedeze de rulmenți „S.E.F.” care prețindea că lumea întreagă se lăvrășea pe rulmenții suedezi.

Cît de departe stăteam de epoca de început a industriei sovietice de rulmenți! Cum arăta acum 25 de ani lucrurile pe

...la Moscova

care se încălță acum uzina „L.M. Kaganovici”? Un meci de fotbal, rîn de gunoie. Pînă cînd, într-o zi, cazmele cu mușcați din pămîntul acesta, tare ca piatra. Acesta a fost începutul de început al unui nou episod în lupta pentru industrializarea țării. Producția de rulmenți devenise o necesitate vitală.

În cel 25 de ani, uzina a parcurs o cale grea, dar glorioasă. Producția de rulmenți a sporit de 70 de ori; productivitatea muncii de 13 ori. Astăzi, uzina produce peste 1.000 de tipuri și dimensiuni de rulmenți, în loc de 100, cîi prevedea proiectul inițial. Aici se fabrică o scară variată de rulmenți, cu diametre variind între 1,5 cm și giganti de 1.500 mm. Uzina are 5 linii complet automate. Alto două linii vor fi date curînd în exploatare. În momentul de față, utilajele automate au ajuns să aibă o greutate specifică de 55 la sută. În spiritul hotărîrilor Congresului XX al P.C.U.S., colectivul uzinei și-a pus sarcina de a trece la mecanizarea complexă, la automatizarea de secții întregi.

...Glasul de la tribuna deapănă citre, lapte, unele familiare de oameni care s-au distins în muncă... Se citește apoi mesaje primite de peste hotare. Deodată, atenția îmi este atrasă de un mesaj din România. „Noi, muncitorii, inginerii, tehnicienii și săcriștii fabricii de rulmenți din Birlad vă felicităm din toată inima cu prilejul celei de a 25 aniversări a activității dumneavoastră în domeniul producției de rulmenți. Colectivul fabricii noastre nu va uita niciodată ajutorul deosebit pe care l-a primit din partea dumneavoastră. Astfel, la construirea fabricii din Birlad, un prețios concurs ne-a fost dat de tehnicienii și inginerii dumneavoastră, iar întreprinderea noastră a fost înzestrată cu utilaj venit din Uniunea Sovietică. Nu vom uita niciodată ajutorul frăcesc al specialiștilor uzinei de rulmenți, nr. 1, care cu veni la noi și cu multă dragoste ne-au ajutat la introducerea celor mai bune metode de fabricație a rulmenților...”

Pietr Olshevici Kvakiév, secretarul comitetului de partid al uzinei este unul dintre acei care ne-au ajutat la construirea uzinei din Birlad.

„Frumoasă țară, minunați oameni!” — ne-a spus el, amintindu-și de timpul petrecut la țara noastră.

Ceea ce l-a impresionat însă cel mai mult este dorința vie a muncitorilor și inginerilor romîni de a cunoaște, de a învăța, de a-și însuși tehnica modernă.

Închidînd în mod glorioz bilanțul primului sfert de veac din istoria uzinei, muncitorii și tehnicienii uzinei de rulmenți din Moscova deschid o nouă pagină în istoria acesteia — aceea a unui nou și impetuos progres.

Gh. Gheorghidă

vineri

Așa cum anunță agenția France Press, în cursul săptămînii următoare guvernul S.U.A. va începe o adevărată campanie pentru a determina țările capitaliste din Europa să-și micsoreze schimburile comerciale cu țările lagărului socialist. În schimb, guvernul S.U.A. va permite partenerilor săi „o ușoară slăbire a restricțiilor lor în ceea ce privește comerțul cu China populară”.

Sau cum ar fi spus vajnicul Calavencu: ori liber-schimbism, dar să nu se schimbe nimic: ori protecționism, dar cu restricții pe ici pe colo, prin părțile esențiale.

simbătă

Ziarul „Dagbladet” din Oslo publică un articol al comentatorului său militar Sandvig, în care acesta se ocupă de oferta de armament american făcută Norvegiei de către S.U.A. Autorul se pronunță împotriva acceptării acestei oferte intrucit „noi nu avem motive — spune el — de a mulțumi S.U.A. și celorlalți aliați pentru ceea ce găsesc ei de cuviință să ne impună. Noi plătim mai mult decît primim. Plătim cu securitatea noastră”.

Intr-adevăr, ar fi o marfă cam scump plătită.

duminică

Un ziar din Elveția a publicat recent o serie de date revelatoare cu privire la bunurile luate de Vaticanului. Se arată, astfel, că, numai în Italia, Sfîntul Scaun se sprijină pe 250.000 ha de pămînt, din întreaga suprafață de pămînt cultivată, că America de Sud este una din cele mai mari colonii ale Vaticanului, că o treime din clădirile Romei aparțin urmașului Sfîntului Petru. Etc., etc.

Din aceeași sursă aflăm că înalții prelați cunosc și alții de taine decît cele sfînte: secretul operațiilor de bursă. Prin intermediul băncii „Sfîntului Spirit” — banca Vaticanului — acesta controlează, de pildă, în Italia banca „Scarotti”, banca Ugo Natoli, Institutul Italian de Credit Funciar, Institutul Central de Credit, Consorțiul de Credit pentru Lucrări Publice, ș.a. m.d. Aceasta țără să mai intrăm în micile secrete de familie, care ne-ar dezvălui, de pildă, că dol din nouăzeci și plus al XII-lea papa venturii frumoase în societățile de administrație a zeci de consilii pe de acțiune.

„De unde se vede că vestia parabolă despre cămila care va trece mai ușor prin urechile acului decît bogatul în împărăția cerurilor nu se mai bucură de prea mult credit.”

luni

„SCANDALUL CU AMBASADELE AMERICANE”. Nu este titlul unui pamflet apărut în vreo revistă „antiamericană”, ci al unui articol publicat chiar de „New York Herald Tribune” sub semnătura cunoscutului comentator Joseph Alsop. „Trăful cu obținerea postului de ambasador a luat proporții atât de scandalose, încît nu mai poate fi trecut sub tăcere.” Criteriul de bază în selecționarea ambasadorilor americani, scrie Alsop, este contribuția lor la fondul electoral al partidului republican.

Ambasadorii S.U.A. sînt, așa dar, „elefanții” partidului republican. Niște elefanți care calcă deoseori în străchini.

marți

Analizînd situația economică a Franței, revista americană „Fortune” este de părere că în cel mult 12 luni francul francez va suferi o nouă devalorizare. Dificultățile financiare prin care trece Franța sînt atribuite de această revistă mai multor cauze, printre care cea mai importantă este „spoirea conștinuă a cheltuielilor cerute de războiul din Algeria”.

„In munții Algeriei, cocșul galic pierde punguța cu doi bani.

miercuri

Ca o consecință a politicii costisitoare de înarmare în aproape toate orașele Germaniei occidentale se constată o spoire sensibilă a tarifulor la transporturile în comun.

De unde se vede că economia vest-germană nu merge chiar pe roate.

joi

Din Tokio se anunță încheierea cu succes a tratativilor japo-sovietice cu privire la pescuit.

Pescarii japonezi s-au bucurat; pescuitorii în ape tulburi — mai puțin.

Stabilirea răspunderilor

Reprezentantului Uniunii Sovietice în subcomitetul comisiei O.N.U. pentru dezarmare, V. A. Zorin, a cerut separarea problemei experiențelor cu arme atomice și termouclare de problema mai generală a dezarmării. Un acord în ceea ce privește încetarea acestor experiențe nu ar împiedica asupra celorlate aspecte ale complexei probleme a dezarmării, dar ar exercita o frînare în goana pentru perfecționarea armelor de exterminare în masă și ar înlătura pericolul radiațiilor provocate de exploziile atomice și cu hidrogen.

Propunerea era simplă și logică. O înțelegere realizată asupra acestui prim punct ar fi creat o atmosferă favorabilă discutării celorlate puncte la ordinea de zi a lucrărilor de la Londra. Dar nu totdeauna ceea ce este simplu și logic are sorți de izbândă, așa că și noile propuneri sovietice, minimale cum erau au întîlnit rezistența principalelor puteri atomice. Reprezentantul Marii Britanii, Noble a invocat „falsul sentiment de securitate” pe care l-ar crea încetarea experiențelor atomice. Reprezentantul Statelor Unite, Stassen, a declarat că nu poate fi vorba de încetarea experiențelor înainte de încetarea producției armelor atomice și termouclare. Ambii delegați occidentali au invocat pretextul imposibilității detectării exploziilor la mari distanțe și au încercat să facă un distingu între experiențele efectuate de cele două state în apele oceanice și cele efectuate de Uniunea Sovietică pe continent, afirmînd că acestea din urmă n-ar putea fi controlate.

Această distincție artificială constituie doar un pretext pentru refuzul de a se ajunge la un acord. Invocînd necesitatea de a sista experiențele atomice numai după realizarea unui acord general cu privire la interzicerea armelor atomice și termouclare, puterile occidentale au oferit un paliativ: manifestarea prudenței la electuarea experiențelor, anunțarea lor din timp, supravegherea lor limitată și crearea unei organizații de control.

Nici una din aceste propuneri nu oferă posibilitatea unei soluții cel puțin parțiale, a problemei. Este tot mai evident că puterile occidentale nu puțin să tergiverseze discuțiile și să amîne prin diferite jonglerii de cazistică diplomatică luarea unei decizii care să liniștească opinia publică internațională, îngrijorată atît de soarta generațiilor actuale cit și de a celor viitoare. Discuțiile de la Londra arată limpede întregii lumi cine vrea să împiedice și cine se face răspundător de un eventual dezastru atomic.

Statele arabe și Uniunea Sovietică

Dintre statele arabe, doar Irakul, Libia și recent Libanul s-au pronunțat în favoarea doctrinei Eisenhower. Celelalte state au respins categoric acest așa zis ajutor pentru țările ne-zevollute care nu este de fapt decît un nou mijloc de înfădură economică și politică și militară. Răspunsurile oficiale sau comentariile de presă au arătat limpede că guvernul respectiv nu sesizase adevăratele țeluri ale neașteptatei generozități americane. Ele și-au dat seama că nu Uniunea

Sovietică reprezintă un pericol și că adevărații dușmani trebuie căutați dincolo de ocean sau printre aliații lor europeni.

Poate are uita lumea arabă atitudinea Uniunii Sovietice în timpul crizei Suezului și apoi în timpul agresiunii împotriva Egiptului? Iată întrebarea pe care se-a pus-o sub diverse forme altele voci din presa arabă. Uniunea Sovietică a fost aceea care

a mobilizat opinia publică mondială în cadrul Adunării Generale a O.N.U. și a impus agresorilor o retragere rușinoasă la care nu se așteptau. Atitudinea energetică a Uniunii Sovietice a sugrumat de la început agresiunea

și a împiedicat extinderea ei la un conflict de proporții internaționale, în care popoarele arabe ar fi devenit primele victime.

Dar Uniunea Sovietică și țările de democrație populară n-au ajutat numai în acest fel țările arabe. Presa arabă subliniază mereu ajutorul tehnic și material pe care U.R.S.S. și-a acordat dezinteresat țărilor arabe pentru ridicarea nivelului lor economic. Uniunea Sovietică nu rinvește bogățiile țărilor arabe, ci, pe baza de acorduri între state pe deplin egale, le livrează mărfuri pe care țările arabe nu le pot găsi azi pe piața mondială și pe care le plătește în condiții de credit rezonabile.

Aurul Băncii Spaniei

Pe vremuri, spaniolii căutaseră în America comorile încașilor. Astăzi descoperirii unei comisii senatoriale americane caută pe continentul nostru aurul Băncii Spaniei. Rezultatele vor fi de altfel identice. În secolul al 15-lea, conchisadorii încercau să re-

...comentată

zoluze printr-o nesperată pară mătălaiea criza economică care zărnucise imperiul habsburgic. Astăzi uluoa în jurul „aurului spaniol” urmărește a face să se uita puterica stăra de spiric opoziționistă care se dezvoltă în peninsula iberică și ar mai face să picure ceva din mila transatlantică.

Așa cum arată „Pravda”, guvernul republican spaniol depusese în 1937, în depozitele de metale prețioase ale U.R.S.S. aproximativ 500 tone de aur. La cererea guvernului legal al Spaniei acest metal prețios a servit în achitarea achizițiilor făcute de el în străintătate. Restul care se mai afla la 8 august 1938 a fost vîndut la dispoziția scrisă a fostului președinte al Republicii Juan Negrin, și a lui Aspe, pe atunci ministru al finanțelor și economiei. La aceasta se reduce înțreaga afaceră a aurului Băncii Spaniei. Așadar, nu în Uniunea Sovietică

Acetoi soi de prunci nu spun întotdeauna adevărul. De foarte multe ori ei debitază minciunile cele mai sfruntate. În spațiile presei naivității a jurnalistei însele de sine se ascunde un calcul politic. La ce era nevoie de povestea absurdă că americanii ar defini „superioritatea” într-un război nuclear, că ei se vor putea amuza în voie atunci cînd întreaga lume va fi cuprinsă de flăcări?

„Acest lucru are drept scop înșelarea poporului american, a miliioanelor de americani simpli. Acestia nu vor război, se tem de el. Ei știu ce ar însemna războiul pentru ei și copiii lor, pentru întregul popor, pentru întreaga lume. De aceea ziarista Higgins, care și-a vîndut sufletul și condeiul atîtorilor la război, încearcă să înșele oamenii simpli, prezentînd războiul atomic ca un soi de distracție nouă pentru americani.

Americanii cit de cit serios nu sînt deloc dispuși să ia în seamă adevăratele proaspătii specialiste în domeniul războiului nuclear de la „New York Herald Tribune”. Ei știu prea bine că în cazul unei arresiuni americane în care ar fi folosite bombe atomice și cu hidrogen. Statele Unite vor fi și ele expuse atărilor cu bombe și proiectile teleghidrate. E de presupus că generalul George Kenney, fostul șef al comandamentului strategic al S.U.A., se descurcă mai bine în aceste probleme decît Margaret. Iată ce a declarat el luna trecută: „Statele Unite au cedat Uniunii Sovietice superioritatea în domeniul forțelor aeriene.”

La ceror care, asemenea lui Higgins, înclină să cadă pradă iluziei conștinăre, e util să le amintim următoarele: „Pe semne, imperialiștii americani, organizîndu-și bazele militare în Europa și în celelalte continente, înzestrînd unele țări capitaliste cu arma atomică, scontează că, în caz de război în Europa sau Asia, ei vor reuși ca și înainte — să se acțueze dincolo de ocean și să extirpe loviturile distrugătoare și nimicitoare. Dar acestea sînt calcule prea naive.

În prezent nu există colț în lume în care agresorul s-ar putea adăstosi. Forțele aeriene militare sovietice sînt în stare să dea lovitură zdrobitoare oricărui inamic, oriunde s-ar afla, oriunde s-ar ascunde.”

Aceste cuvînte au fost rostite de mareșalul Uniunii Sovietice G. K. Jukov cunoscut întregii lumi, inclusiv Americii, ca un om extrem de serios alît în vorbe, cit și în fapte.

Cine are urechi să audă. Iar cel care are limbă lungă, să și-o lîngă. Păzește-te, Margaret Higgins!

D. Zaslavski

se poate găsi comoara căutată. Divpotriță, U.R.S.S. mai posedă o creație în valoare de 50 milioane dolari neochitată de fostul guvern spaniol.

Ar fi fost poate mai indicat să se caute tezaurul în pînțile băncilor italiene și germane. Nici Hitler și nici Mussolini nu și-au luat grațiat angajamentul susținerii aventurii lui Franco și nu pomnalt serios averile poporului spaniol după sugrumarea republicii democratice.

„Aurul Băncii Spaniei” Ce titlu de roman polițist! Și cum se întîmplă de obicei cu romanele polițiste e sigur că basmul defectiv născocit de recenta fantezie hispano-americană nu va fi luat în serios.

Poșta vine mîncînd

În timp ce reprezentantul sovietic în subcomitetul comisiei O.N.U. pentru dezarmare argumenta necesitatea încetării experiențelor nucleare cancelarul Adenauer a cerut, la o conferință de presă, dreptul ca Germania occidentală să posedă arme atomice. Aceasta nouă revendicare la „egalitate” în drepturi cu alte puteri posesoare de arme atomice (Uniunea Sovietică, Statele Unite și Marea Britanie), a fost din anumite puncte de vedere, surprinzătoare și, din altele, semnificativă.

A fost surprinzătoare pentru că, după cit se știe, Germania occidentală este de mai multă vreme în posesia acestei arme, chiar dacă manipularea ei se face sub control american. În al doilea rînd, pentru că posesia armelor atomice ar face Germania occidentală superioară Franței, care nu stăpînește încă această armă și se află la discreția aliatului american. Și, în sfîrșit, cererea lui Adenauer a fost surprinzătoare pentru că nimeni nu a amenințat existența Germaniei occidentale.

Pentru ce a fost totuși semnificativă cererea cancelarului federal dacă privim din altă perspectivă? Pentru că azi, Germaniei federale nu-i mai ajunge înarmarea în stil mare nici faptul că unitățile atomice americane se află pe teritoriul ei, nici faptul că trupele federale sînt înscrise în manevrările armelor atomice, nici că laboratoarele ei nucleare lucrează de zor; ea vrea pur și simplu completa independența atomică.

Cronicar

Cancerul își trăiește ultimele zile?

Cancerul este una din bolile cu cel mai ridicat procent de mortalitate și cu cauze ce conștină încă și astăzi să conștină un semn de întrebare pentru medicii din întreaga lume. Poate că tocmai de aceea în literatura medicală mondială nici unul alt sector al medicinei nu se are acordat un spațiu alît de larg ca oncologie, știința care se ocupă cu studiul acestor teribile boli. Pentru medicii de specialitate din Uniunea Sovietică, ca de alifite și pentru cei din țara noastră, combaterea cancerului constituie una din problemele cele mai arzătoare.

În această direcție, oncologia sovietică, sprijinită de o veche tradiție, vadește largi posibilități.

Oncologii sovietici duc lupta împotriva cancerului pe două planuri. Pe de o parte, ei se străduiesc să descopere factorul generator, mecanismul de producere al bolii cancerose. Pe de altă parte, ei acordă o atenție deosebită îmbunătățirii metodelor de diagnostic și tratament folosite astăzi: chirurgia, radiatiile și substanțele chimice, inclusiv hormoni. S-a constatat că cu cît aplicarea acestor metode are loc într-un stadiu mai incipient al bolii, cu atît eficacitatea lor este mai mare.

Cancerul a devenit o boală vindecabilă tocmai datorită aplicării la timp a tratamentului, lucru posibil numai prin realizarea unui diagnostic precoce. În actualul stadiu, combaterea cancerului constituie înainte de toate, o problemă de metodologie și organizare sanitară. În această direcție, organizatorii sănătății publice din Uniunea Sovietică au obținut succese incontestabile.

Școala medicală sovietică a dat un conștin și o formă nouă bolii de prevenire a bolilor, elaborînd un nou sistem de profilaxie, așa numita profilaxie largită. Cu prilejul celei de a VIII-a sesiuni a Academiei de Științe Medicale a Uniunii Sovietice, academicianul L. A. Miasnikov a expus concepția sovietică despre profilaxia largită. În ce constă această concepție? Savantul sovietic a demonstrat că, în combaterea cancerului, simpla prevenire a bolii este insuficientă. Pentru obținerea unor rezultate optime este absolut necesară prevenirea stărilor premorbidă, prevenirea formelor înaintate de boală, precum și prevenirea complicațiilor în timpul evoluției bolii. După școala sovietică, profilaxia largită a cancerului cuprinde următoarele etape: prevenirea apariției stărilor precancerose prin îndopărțarea cauzelor care le produc; preveni-

rea transformării stărilor precancerose în cancer, prin tratament; prevenirea stărilor avansate ale bolii prin realizarea diagnosticului precoce și, în fine, prevenirea recidivelor și metastazelor după tratamentul tumorii, prin studierea și alegerea celor mai bune metode de tratament.

Chiar și numai simpla formulare a acestei metode complexe de profilaxie, indică marile avantaje care decurg din aplicarea ei. În cadrul acesteia sesiuni, un alt cercetător sovietic, prof. A. I. Serebrov a arătat că profilaxia cancerului, considerată în general ca nerealizabilă, a putut fi aplicată pentru prima oară în Uniunea Sovietică tocmai datorită condițiilor specifice Statului Sovietic. Datorită bunei organizații, la un examen profilactic de masă, — a subliniat A. I. Serebrov — au putut fi depistați 20 la sută din bolnavii de cancer.

La noi în țară, organizarea profilaxiei cancerului face de asemenea progrese. Însușindu-și experiența sovietică, Ministerul Sănătății a înființat în 1949 Institutul de Oncologie unde, în cel 7 ani care s-au scurs de atunci, au fost formate cadre calificate. În 1955 a fost organizată rețeaua oncologică națională, care prevede cîte un dispensar pentru fiecare regiune din țară și pentru fiecare raion din Capitală. A fost introdusă totodată gratuitatea tratamentelor oncologice.

Eforturile au fost orientate și pe linia perfecționării metodelor de diagnostic și tratament, folosite în prezent. La Institutul Oncologic din București, ca și la altele unități din țară, experiența sovietică stă în centrul atenției cercetătorilor, fapt care a înlesnit punerea la punct a citodiagnosticului, ma-

trădă unanim recunoscută ca eficace în depistarea cancerului pe secțiile mari de populație, și a diagnosticului intraoperator, care permite precizarea naturii tumorii chiar pe masa de operație.

Recent, la Institutul de Radiologie din Kiev s-a perfecționat o nouă metodă de tomografie transversală, care deosebește elemente noi în stabilirea diagnosticului tumorilor pulmonare.

Folosind documentația sovietică ca și rezultatele mai recente ale cercetărilor proprii, Institutul Oncologic din București a reușit să elaboreze normele de tratament pentru localizările mai importante ale bolii cancerose, metode aplicate astăzi în întreaga țară.

În ceea ce privește bisturitul, tehnica operatorie sovietică a atins un astfel de nivel, încît în prezent medicii execută fără risc cele mai îndrăznețe intervenții chirurgicale

la cancer. La Institutul profesorului Uglov din Leningrad ca și la Institutul de Fiziologie din București se execută exerciții de înaltă precizie, intervenții extrem de periculoase în tratamentul cancerului uterin comparat de asemenea, riscuri neegalizabile în comparație cu numeroasele cazuri de mortalitate, atît de frecvente în trecut. Socotesc important să adăugăm aici că în tratamentul cancerului uterin medicii din întreaga lume folosesc metoda elaborată de regretatul chirurg român Toma Ionescu.

Chirurgia cancerului, atît la noi în țară cît și în Uniunea Sovietică, înregistrează mari succese odată cu perfecționarea tehnică a tratamentului cu radiații.

Expoziția sovietică „Folosirea energiei atomice în scopuri pacifice”, care a fost la București, a ilustrat în bună măsură avantajele pe care energia atomică le oferă în tratamentul cancerului. Aparatura medicală sovietică, prezentată la expoziție, va începe în curînd să fie folosită și în țara noastră.

Printre aparatele care înarmează medicina sovietică în lupta împotriva cancerului se află și un nou colposcop extrem de manabil, realizat de prof. Tobolevici de la Institutul Oncologic din Leningrad, aparat care înlesnește aplicarea în-

tamentului cu radii sau cobalt radioactiv la cancerul uterin. Rezultatele bune în tratamentul cancerului uterin dă și radioterapia rețioare, realizată de Institutul de Radiologie „Molotov” din Moscova; alît, sub conducerea profesorului A. O. Kuderman, metoda este folosită cu succes și în tratamentul cancerului laringelui și esofagului.

Institutul pentru patologie și terapie a cancerului de pe lângă Academia de Științe Medicale din Moscova acordă o deosebită importanță tratamentului pe cale chimică. Pînă în prezent, unul produs de Institut, a dat rezultate dintre cele mai satisfăcătoare. Eforturile cercetătorilor sovietici, ca și ale celor romîni, nu se limitează însă numai la perfecționarea tehnică sau cîntărea a metodelor de tratament.

La clinica Institutului de Oncologie din București au loc cercetări experimentale, urmînd aplicarea ipotezei în tratamentul tumorilor. Radioterapia profetă, în care doza totală de radiații sau administrarea într-o singură sedință, în perioada în care bolnavul se află sub narcroză, constituie o altă metodă de combatere a cancerului, alîtă în experimentarea Institutului. Iar, de curînd, o veste deosebită din București, aloc ceretării experimentale, urmînd aplicarea ipotezei în tratamentul tumorilor. Radioterapia profetă, în care doza totală de radiații sau administrarea într-o singură sedință, în perioada în care bolnavul se află sub narcroză, constituie o altă metodă de combatere a cancerului, alîtă în experimentarea Institutului. Iar, de curînd, o veste deosebită din București, aloc ceretării experimentale, urmînd aplicarea ipotezei în tratamentul tumorilor.

La clinica Institutului de Oncologie din București au loc cercetări experimentale, urmînd aplicarea ipotezei în tratamentul tumorilor. Radioterapia profetă, în care doza totală de radiații sau administrarea într-o singură sedință, în perioada în care bolnavul se află sub narcroză, constituie o altă metodă de combatere a cancerului, alîtă în experimentarea Institutului. Iar, de curînd, o veste deosebită din București, aloc ceretării experimentale, urmînd aplicarea ipotezei în tratamentul tumorilor.

Pentru cercetările noastre, ale medicilor romîni, realizările și îndelungata experiență a medicinei sovietice în lupta împotriva cancerului constituie un sprijin deosebit de prețios. La rîndul nostru am fost bucuroși să punem la îndemina confrăților sovietici rezultatele cercetărilor noastre. Sîntem conștinși că datorită strînsii noastre colaborări vom contribui la eliberarea omenirii de acest groaznic coșmar.

Dr. Șt. Grigorescu
secretar științific al
Institutului Oncologic-București